

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	1/26 Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	22.04.2026 kl. 09.30-15.00
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Silje Alund Lødemel, Per Christian Nordal, Lene Vedal Moore, Tor-Christian Møglebust, Tuan Phan, Petter Thorvald Gaasnes Aar, Paul Olaf Baraas, Rune Alnes Dyb, Hege Espe, Brit Ohma, Anders Håvardstun, Kenneth Schie, Ingelinn Sætre, Nora Marie Winther Fra DiBK: Arnfinn Søberg-Brenna
Sekretariatet:	Silje Skogstad Nørstebøen
Møteleder:	Silje Alund Lødemel
Referent:	Silje Skogstad Nørstebøen
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 1/26 Protokoll fra klagenemndas møte 11.12.2025.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 2/26 Klage på vedtak om endring av sentral godkjenning fra SIV.ING STENER SØRENSEN AS (klagesaksnr. 2026/786).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningssområde:

- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
-

I klage innsendt 23.01.2026 ble vedtak av 15.01.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 15.12.2025 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 15.01.2026 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig leder med relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Foretaket har allerede sentral godkjenning for området i tiltaksklasse 2.» Klagenemnda bemerker at godkjenningen i tiltaksklasse 2 er innvilget på bakgrunn av annen faglig leder.

«Generelle opplysninger om foretaket

Siv. Ing. Stener Sørensen AS fikk sentral godkjenning første gang 04.03.2015. Foretaket har i nåværende periode sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3
- Uavhengig kontroll: overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3
- Uavhengig kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 43 inntektsmottakere og ligger i Drammen. Eva Rogne Tønnessen er daglig leder. Hun har master i bioteknologi, studieretning molekylærbiologi, fra 2010. Rogne er også oppført som faglig leder for det påklagde godkjenningsområdet.

Foretaket driver rådgivende ingeniørvirksomhet og annet som hører naturlig sammen med dette, herunder utleie av personell og utstyr innen bygg og anlegg. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

15.12.2025 Søknad

15.01.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

23.01.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved daglig leder Eva Rogne Tønnessen påklager vedtaket da hun mener vurderingen av utdanningen hennes bygger på en for snever og formell tolkning av studieretningens betegnelse, og ikke på en helhetlig vurdering av utdanningens faktiske innhold, nivå og relevans for godkjenningsområdet.

Tønnessen henviser til at det i vedtaket legges avgjørende vekt på at hun har mastergrad i bioteknologi med studieretning molekylærbiologi, og at dette ikke anses som relevant utdanning av direktoratet. Tønnessen henviser også til at det i vedtaket står at relevant utdanning for eksempel kan være mastergrad innen KEM eller VVS. Til dette påpeker hun at formuleringen «for eksempel» viser at dette ikke er et uttømmende krav til bestemte gradstitler. Videre skriver hun at vurderingen etter SAK10 skal knyttes til om utdanningen er relevant for godkjenningssområdet, basert på faglig innhold og nivå. Tønnessen mener at vurderingen i vedtaket er basert på studieretningens betegnelse, og ikke en konkret vurdering av det faglige innholdet i utdanningen.

Når det gjelder utdanningens faglige innhold viser Tønnessen til at utdanningen har et omfattende teknisk, realfaglig og prosessrettet innhold, med flere tekniske emner som er direkte relevante for deler av godkjenningssområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg, særlig knyttet til biologiske og kjemiske prosesser i vann- og avløpssystemer.

Videre henvises det til fagene mikrobiologi, miljøbioteknologi, mikrobiell økologi, avanserte mikrobielle systemer og vannrenseprosesser. Når det gjelder faget mikrobiologi skriver Tønnessen at dette faget gir grunnleggende forståelse for mikroorganismers metabolisme og omsetningsprosesser, som er sentrale for biologiske renseprosesser i vann- og avløpsanlegg. Når det gjelder faget miljøbioteknologi skriver Tønnessen at faget omhandler anvendelse (prosjektering) av mikrobiologiske prosesser i miljøtekniske systemer, herunder biologisk rensing av vann og avløp. Faget mikrobiell økologi gir ifølge Tønnessen avansert forståelse av mikrobielle samfunn og deres funksjon i tekniske systemer, som hun mener er relevant for vurdering av stabilitet og ytelse i biologiske rensetrinn. Faget avanserte mikrobielle systemer gir ifølge Tønnessen fordypning i komplekse mikrobielle prosesser og samspill, med relevans for analyse og optimalisering av biologiske prosesser i vann- og avløpssystemer. Når det gjelder faget vannrenseprosesser skriver Tønnessen at faget gir prosess- og renseteknikk kompetanse innen fysiske, kjemiske og biologiske enhetsprosesser brukt i vann- og avløpsrensing, inkludert prosessmodellering og vurdering av prosesslinjer.

Tønnessen mener at disse emnene gir dokumentert kompetanse innen mikrobiologi, teknisk miljøbioteknologi, prosessforståelse og renseteknologi, som hun mener er sentrale fagområder innen vann- og avløpsfaget, og sentralt for å kunne prosjektere biologiske renseprosesser.

Tønnessen viser også til at masteroppgaven er utført innen vann- og miljøteknikk, og at den handler om biologiske prosesser og biofouling i membranbaserte vannrensesystemer. Hun anfører videre at dette gir faglig fordypning innen vannrensing og teknisk prosessforståelse som er relevant for godkjenningssområdet.

Tønnessen henviser også til at det i vedtaket er presisert at praksis ikke kan veie opp for manglende utdanning, og at hun er enig i at praksis alene ikke kan erstatte formell utdanning. Tønnessen mener imidlertid at det i dette tilfellet foreligger en relevant mastergrad som danner et faglig fundament for hennes yrkespraksis innen vann- og avløpsfaget, og at utdanning og praksis derfor må vurderes i sammenheng, og at regelverket også legger opp til dette.

Tønnessen viser også til at det i dialog med direktoratet er vist til at hun ikke dekker alle deler av vann- og avløpsfaget, som for eksempel overvannshåndtering. Til dette påpeker

Tønnessen at sentral godkjenning innen dette godkjenningsområdet ikke forutsetter at én person dekker samtlige deldisipliner innen vann- og avløp. Hun påpeker at faglig spesialisering er normal og nødvendig praksis innen vann- og avløpsfaget, særlig innen tiltaksklasse 3. Tønnessen skriver at hennes kompetanse særlig er knyttet til biologiske og kjemiske prosesser i vann- og avløpssystemer, og at dette er fagområder som er sentrale for vurdering, prosjektering og oppgradering av vann- og avløpsanlegg. Tønnessen mener at relevansen av denne kompetansen er ytterligere forsterket i lys av skjerpede krav til avløpsrensing, herunder økt behov for kompliserte biologiske renseprosesser ved oppgradering av eksisterende avløpsanlegg, og nytt avløpsdirektiv.

Avslutningsvis skriver Tønnessen at hun på bakgrunn av ovennevnte mener at vedtaket bygger på en for snever vurdering av utdanningens relevans for godkjenningsområdet, og ber derfor om at vedtaket vurderes på nytt.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad, med tilhørende 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være innen KEM/VVS.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Eva Rogne Tønnessen har master i bioteknologi, studieretning molekylærbiologi, fra 2010.

Denne utdanningen oppfyller krav til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen, som tidligere nevnt, også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

Spørsmålet blir derfor om den dokumenterte mastergraden er tilstrekkelig relevant for prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningens innhold og arbeidsoppgaver.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter komplett prosjektering av installasjoner for drikke- og slukkevann samt overvann, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav l med tilhørende veiledning. Dette omfatter nødvendig dimensjonering og spesifisering av produkter og komponenter i tillegg til å sikre at produktene har produktdokumentasjon. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse av viktige deler av anlegget, inngår også i oppgaven. I tillegg omfatter oppgaven også prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden, samt utarbeidelse av dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold.

Håndtering av overvann omfatter blant annet vurdering og eventuell dimensjonering av;

- hendelser som overvannssystemet skal håndtere
- infiltrasjon, fordøyning og bortledning på og i bakken og i rør
- tiltak mot eventuell forurensning
- krav i forbindelse med tilkobling til kommunalt nett
- flomveier

Godkjenningens område i tiltaksklasse 3 omfatter prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for mer enn 200 personekvivalenter. Dette kan omfatte dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av ledninger for vann og avløp og overvannshåndtering for store områder i tett bystruktur. Forsyningsanlegg, vannrenseanlegg og avløpsrenseanlegg i tiltaksklasse 3 inngår også.

For at en utdanning skal være relevant for godkjenningens område må den gi nødvendig kompetanse for å kunne ivareta godkjenningens område og det faglige ansvaret som ansvarlig prosjekterende for området. Utdanningen må derfor gi nødvendig kompetanse innen vann- og avløpsteknikk, herunder komplett prosjektering av anlegg og installasjoner for vann og avløp, rørdimensjonering, overvannshåndtering, materialvalg osv.

Mastergraden til Tønnessen er som sagt innen bioteknologi, studieretning molekylærbiologi. Bioteknologi er teknologi som bruker mikroorganismer, celler fra planter, sopp eller dyr, eller deler av disse til å fremstille eller endre produkter, forbedre planter og dyr, eller utvikle mikroorganismer for spesifikke anvendelser. Molekylærbiologi er et fagfelt innenfor biologien som studerer strukturen og funksjonen til biologiske molekyler og makromolekyler, og hvordan molekylene påvirker hverandre og samhandler.

Det fremgår av fagplanen at utdanningen hadde opplæring i emner som celle- og molekylærbiologi, fysiologi, molekylærbiologi, cellebiologi, molekylær cellebiologi, biokjemi, mikrobiologi, molekylærgenetikk, miljøbioteknologi, mikrobiell økologi, bioteknologi, prokaryot molekylærbiologi, biopolymerkjemi, vannrenseprosesser osv.

Foretaket ved Tønnessen trekker som nevnt frem fagene mikrobiologi, miljøbioteknologi, mikrobiell økologi, avanserte mikrobielle systemer og vannrenseprosesser som relevante fag, og mener at disse fagene gir god kompetanse for renseprosesser i vann- og avløpsanlegg, biologisk rensing av vann og avløp, biologiske prosesser i vann- og avløpssystemer.

Direktoratet er enig i at utdanningen gir omfattende kompetanse for rensing av vann og avløp med tanke på selve renseprosessen og de biologiske og kjemiske prosessene, men kan ikke se at utdanningen for øvrig gir kompetanse for å ivareta godkjenningssområdets faglige innhold. Det henvises til det som er nevnt tidligere om godkjenningssområdets innhold. Utdanningen til Tønnessen gir ikke nok kompetanse til å ivareta prosjektering av komplette vann- og avløpsanlegg. Det mangler etter direktoratets vurdering kompetanse innen blant annet dimensjonering og utforming av rør og ledningsanlegg, overvannshåndtering, plassering og prosjektering av installasjoner. Utdanningen vurderes på bakgrunn av det ovennevnte som ikke tilstrekkelig relevant for det påklagde godkjenningssområdet,

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Når det gjelder anførselen til Tønnessen om at faglig spesialisering er normal og nødvendig praksis innen vann- og avløpsfaget, særlig innen tiltaksklasse 3, bemerker direktoratet at den ansvarlig prosjekterende innenfor et ansvarsområde er hovedansvarlig, kan andre fag bistå innenfor sitt delansvarsområde. Dette understrekes av SAK10 § 10-1 første ledd bokstav c med tilhørende veiledning, der det fremgår at foretak som erklærer ansvarsrett skal ha kvalitetssikringsrutiner som angir hva foretaket har kompetanse til å utføre med egne ansatte innenfor ansvarsområdet i et tiltak før det må knytte til seg andre foretak. Det er dermed naturlig at prosjektering av vann- og avløpsanlegg skjer i samspill mellom flere fagmiljøer for å ivareta både teknisk prosjektering av anlegget og krav knyttet til rensing og miljøforhold. Dette endrer imidlertid ikke kravet til at ansvarlig prosjekterende for godkjenningssområdet må ha helhetlig kompetanse innen prosjektering av vann- og avløpsanlegg. Som sagt finner ikke direktoratet at den aktuelle utdanningen er tilstrekkelig relevant for å ivareta godkjenningssområdets faglige innhold.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningssområdet. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Siv.Ing. Stener Sørensen AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Klager har i e-post datert 17.04.2026 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 3/26 Klage på vedtak om fornyelse og endring av sentral godkjenning fra ASPLAN VIAK AS (klagesaknr. 2026/796).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse, og klage på vedtak om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3

Klagen gjaldt i utgangspunktet også følgende godkjenningsområder:

- Kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3
- Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3

Klagen for kontroll av bygningsfysikk utgår, da foretaket har fått innvilget dette området i søknad om endring av sentral godkjenning. Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

og kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3 er innvilget av direktoratet i klagesaksomgangen. Se nærmere forklaring for dette nedenfor.

I klage innsendt 24.01.2026 ble vedtak av 05.01.2026 og vedtak av 09.01.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 29.10.2025 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.01.2026 av slo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 3
- Kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3
- Kontroll av våtrom (i boliger) i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet (i nye boliger) i tiltaksklasse 1
- Kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3
- Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3

Foretaket sendte deretter inn søknad om endring av sentral godkjenning 07.01.2026. I vedtak datert 09.01.2026 av slo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3

Avslaget for godkjenningsområdet prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3 ble i begge vedtak begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger.

Avslaget for kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 ble i vedtaket av 05.01.2026 begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med nødvendig praksis, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 fjerde ledd bokstav e med tilhørende veiledning.

Avslaget for kontroll av geoteknikk ble også begrunnet med foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med nødvendig praksis, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 fjerde ledd bokstav e med tilhørende veiledning. Det ble også presisert at det ikke var dokumentert relevant praksis med prosjektering av geoteknikk, noe som er et krav i henhold til SAK10 § 11-4.

Foretaket påklagde deretter begge vedtakene. Klagen gjaldt i utgangspunktet avslag på søknad om prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3, kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3, kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 og kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3.

Foretaket sendte deretter inn en ny søknad om endring av sentral godkjenning 30.01.2026. I vedtak av 02.03.2026 fikk foretaket innvilget følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 2
- Kontroll av våtrom (i boliger) i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet (i nye boliger) i tiltaksklasse 1
- Kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3

Siden foretaket har fått innvilget kontroll av bygningsfysikk, utgår dette godkjenningsområdet fra klagen da det i realiteten ikke vil være noe å omgjøre i det opprinnelige vedtaket.

Klagen for resterende områder; prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3, kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 og kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3, har blitt behandlet samlet.

Godkjenningsområder innvilget i klagesaksomgangen

Direktoratet har tatt klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdene kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 og kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3. Det vil si at foretaket har fått innvilget disse godkjenningsområdene. Det ble ved avgjørelsen sett hen til ny informasjon om ansettelsesforholdet til Trond Inge Jensen, da Jensen også har vært ansatt i foretaket i en tidligere periode, og at kravet til praksislengde dermed er oppfylt.

Generelle opplysninger om foretaket

Asplan Viak AS fikk sentral godkjenning første gang 13.04.2005. Foretaket har i flere perioder, blant annet i perioden 04.01.2023 – 04.01.2026, hatt sentral godkjenning for prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1302 inntektsmottakere og ligger i Bærum i Akershus. For prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3 har foretaket oppgitt at faglig ledelse består av Astrid Finstad Brevik med sivilingeniørgrad med fag innen kjemi fra 1991 og Simen Berger med mastergrad i geologi fra 2012.

Foretaket har sin virksomhet innen å selge rådgivnings- og prosjekteringstjenester og produkter rettet mot samfunnsplanlegging og planlegging av fysisk infrastruktur, samt deltakelse i andre selskaper med samme formål. Selskapet skal gjennom sin forretningsvirksomhet utvikle og anvende kompetanse som hever kvaliteten på beslutninger og løsninger for kunder og samfunn. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskodene 71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet og 71.110 Arkitektvirksomhet.

Saksgang

Sak 2025/11289 – søknad om fornyelse av sentral godkjenning

29.10.2025 Søknad
06.11.2025 Mottatt tilleggsinformasjon
08.12.2025 Foreløpig svarbrev
18.12.2025 Mottatt tilleggsinformasjon
05.01.2026 Foreløpig svarbrev
05.01.2026 Mottatt tilleggsinformasjon
05.01.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

Sak 2026/145 – søknad om endring av sentral godkjenning

07.01.2026 Søknad
09.01.2026 Foreløpig svarbrev
09.01.2026 Foreløpig svarbrev
09.01.2026 Mottatt tilleggsinformasjon
09.01.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

Sak 2026/796 – klage på vedtak om sentral godkjenning

24.01.2026 Klage på vedtak om sentral godkjenning

Sak 2026/1047 – søknad om endring av sentral godkjenning

30.01.2026 Søknad
09.02.2026 Foreløpig svarbrev
24.02.2026 Mottatt tilleggsinformasjon
02.03.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Innvilgelse)

Foretakets anførsler

I klagen henviser foretaket til at de har fått godkjent sentral godkjenning i flere omganger, og at de da må legge til grunn at direktoratets tidligere vurdering har vært korrekt. Dersom direktoratet mener at tidligere godkjenninger innebærer en saksbehandlingsfeil mener foretaket at dette skulle vært formidlet på en helt annen måte, slik at ansvarlige foretak får anledning til å omstille seg. Foretaket klager på dette grunnlaget på avslaget.

Når det gjelder godkjenningsområdet prosjektering av miljøsanering anfører foretaket at hensikten med fagområdet fremgår av SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav p med tilhørende veiledning. Foretaket henviser også til at kravene til kartlegging fremgår av byggeteknisk forskrift (TEK17) § 9-7 hvor veiledningen igjen viser til avfallsforskrift.

Etter foretakets vurdering er det ingenting i forskriftene som tilsier at det ikke er flere utdanningsløp som kan ligge til grunn for en kartlegging i henhold til bestemmelsen. Foretaket mener dette blir tydeliggjort i krav til rapport for miljøkartlegging, der ingen av dokumentasjonskravene peker på behov for bygg-/anleggskompetanse.

Foretaket henviser også til veiledningsteksten til SAK10 § 11-3 hvor det står at den sentrale godkjenningsordningen ikke regulerer spesifikke fag eller utdanninger, og at dette har sin bakgrunn i at det ikke finnes én spesifikk utdanning som dekker de enkelte godkjenningsområdene, og at flere typer utdanninger kan være dekkende for å ivareta kvalifikasjonskravene.

Når det gjelder utdanningen til Astrid Finstad viser foretaket til at direktoratet ikke tar hensyn til utdanningens innhold og relevans for det aktuelle godkjenningsområdet. Foretaket mener hennes utdanning innen kjemi absolutt er relevant for arbeid innenfor godkjenningsområdet miljøsanering. Foretaket mener det kreves mer enn byggteknisk kompetanse, og at arbeidet innebærer prøvetakingsstrategi, vurdering av antall representative prøver, valg av analyseparameter og vurdering av analyseresultater opp mot grenseverdier for å avgjøre om materialer utgjør faglig avfall. Foretaket mener derfor at det kreves kunnskap om kjemi, CLP-forordningen og H-setninger for å fastsette grenseverdier. Foretaket anfører videre at en sivilingeniør innen kjemi med erfaring innen ytre miljø og miljøkjemi har solid kompetanse til å utføre disse oppgavene, og mener derfor at kjemiutdanning bør sidestilles med byggutdanning for arbeid med miljøkartlegging.

Videre henviser foretaket til at Finstad har dokumentert både teoretisk og praktisk erfaring, som styrker relevansen av utdanningen i forhold til kravene. Det er derfor etter foretakets oppfatning at utdanningen oppfyller formålet med regelverket. Foretaket ber derfor om at vedtaket omgjøres, eller at saken vurderes på nytt med en bredere forståelse av utdanningens faglige innhold og relevans. Foretaket skriver også at Finstad har gjennomført kurs i regi av Forum for miljøkartlegging.

Når det gjelder utdanningen til Simen Berger skriver foretaket at mastergrad i geologi omfatter konstruksjonsteknikk, materiallære, grunnforhold, stabilitet og prosjektering, fagområder som foretaket mener er direkte knyttet til godkjenningsområdet. Foretaket mener at også vurderingen av Bergers utdanning er feil.

Foretaket mener også at vedtaket ikke er tilstrekkelig grunnlagt, i henhold til forvaltningsloven § 24 og 25. Foretaket skriver at det ikke gis noen nærmere redegjørelse for vurderingen eller grunnlaget for den, slik at det er vanskelig for foretaket å forstå hvorfor disse utdanningene ikke kan betjene ansvar for prosjektering av miljøsanering.

Når det gjelder avslaget for godkjenningsområdene innen uavhengig kontroll går ikke direktoratet nærmere inn på anførselene for dette, da dette allerede er redegjort for, vurdert og innvilget i omgjøringsvedtaket.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det

søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Generelt om søknad om sentral godkjenning og forholdet til tidligere godkjenning

Ved søknad om sentral godkjenning skal det vedlegges dokumentasjon som viser at kravene i SAK10 er oppfylt, henholdsvis kapittel 9, 10, 11 og 13, jf. SAK10 § 13-2 første ledd med tilhørende veiledning. Videre fremgår det av veiledningen at foretakets kvalifikasjoner, herunder utdanning og praksis skal dokumenteres ved søknad om sentral godkjenning.

Det følger av SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning at foretaket ved søknad om sentral godkjenning skal dokumentere at den faglige ledelsen er fast ansatt i foretaket og oppfyller kravene til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Videre er det presisert hvordan disse kravene kan dokumenteres. Sentral godkjenning gis for tre år av gangen. Dersom foretaket ønsker fornyelse av den sentrale godkjenningen, må det sendes inn søknad om fornyelse av sentral godkjenning.

SAK10 § 11-1 andre ledd gjør seg gjeldende uavhengig av søknadstype, og det er krav om at foretaket må dokumentere at samtlige krav er oppfylt, uavhengig av om foretaket søker om sentral godkjenning første gang, eller om det søkes om fornyelse av sentral godkjenning etter SAK10 § 13-4 andre ledd.

I henhold til SAK10 § 13-4 tredje ledd fornyes sentral godkjenning dersom foretaket dokumenterer at det tilfredsstiller de krav som på fornyelsesstidspunktet er gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Ved søknad om fornyelse tar direktoratet en ny vurdering av om kravene er oppfylt, der det også legges vekt på tidligere mottatt dokumentasjon. I veiledningen så er det presisert at foretaket ved fornyelse av sentral godkjenning må dokumentere at det fortsatt oppfyller vilkårene etter forskriftens kapittel 9, 10 og 11.

Direktoratet presiserer at det ikke er anledning til å videreføre en godkjenning som er gitt på feil grunnlag, eller innvilge sentral godkjenning uten at kravene er oppfylt.

Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad, sivilingeniørgrad eller tilsvarende, med tilhørende 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mastergrad innen bygg.

Foretaket har som sagt oppgitt at det er Astrid Finstad Brevik med sivilingeniørgrad med fag innen kjemi fra 1991 og Simen Berger med mastergrad i geologi fra 2012, som er faglige ledere for dette området.

Begge utdanningene oppfyller krav til nødvendig utdanningsnivå for området.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

I brev av 24.01.2014 i forbindelse med sak 14/1823 har departementet også uttalt at foretak som søker om sentral godkjenning, må oppfylle krav til både utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

«Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om. [...]

Tanken bak kravet til relevant utdanning er altså at foretaket, som et minimum, skal ha teoretisk kunnskap om fagområdet det arbeider innenfor og dermed også nødvendige forutsetninger for å kunne utføre arbeidet riktig i henhold til plan- og bygningsloven.

I tillegg til at utdanningen må være relevant for området det søkes om, må det også dokumenteres relevant praksis. Selv om praksisen det vises til er både relevant og langvarig vil det likevel ikke være tilstrekkelig for å kunne få sentral godkjenning innen et godkjenningsområde dersom ikke utdanningen også er relevant. Det er med andre ord et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis.»

Departementet har også i brev til direktoratet (daværende Statens bygningstekniske etat), datert 11.09.2008 uttalt følgende om nødvendigheten av riktig utdanning for å få sentral godkjenning:

«Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032»

Spørsmålet blir derfor om noen av de dokumenterte utdanningene er tilstrekkelig relevant for prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdets innhold fremgår av SAK § 13-5 andre ledd bokstav p med tilhørende veiledning.

Fagområdet omfatter kartlegging av farlig avfall ved riving, rehabilitering eller vesentlig ombygging av eksisterende byggverk, og på basis av det utarbeide avfallsplan og miljøsaneringsbeskrivelse.

Tiltaksklassen for godkjenningssområdet vil være avhengig av vanskelighetsgraden av selve kartleggingen av farlig avfall og mengden av rivingsmaterialer byggetiltaket vil generere. Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3 omfatter eksempelvis prosjektering/kartlegging av rivemasser i bygning med BRA over 2 000 m² og anlegg eller konstruksjoner av tilsvarende størrelse.

For at en utdanning skal være relevant for prosjektering av miljøsanering må den gi nødvendig kompetanse for å ivareta godkjenningssområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningssområdet innebærer som sagt kartlegging og prosjektering av rivemasser i bygg, anlegg og konstruksjoner. Utdanningen må derfor gi nødvendig kompetanse innen utforming og oppbygning av nettopp bygninger, konstruksjoner og anlegg. Utdanningen må også gi nødvendig teoretisk grunnlag for håndtering av materialer, miljøsanering, kartlegging og håndtering av farlig avfall. Fag knyttet til bygg- og anleggsteknikk vil derfor kunne være relevante.

Sivilingeniørgraden til Brevik er som tidligere nevnt gitt på bakgrunn av diverse fag innen kjemi. Det fremgår av innsendt fagplan at Brevik har hatt opplæring i emner som generell kjemi, organisk kjemi, grunnkurs A, samfunn og bedrift, kjemisk likevektslære, organisk kjemi, grunnkurs B, biokjemisk prosessgrunnlag, instrumentell analyse, grunnkurs, prosjektarbeid, prosesskjemi, grunnkurs i databehandling, fysikalsk kjemi, grunnkurs, fysikk, fluidmekanikk, uorganisk kjemi og materiallære, kjemiteknikk 1, biokjemi videregående kurs, miljøkunnskap, mikrobiologi, biofysikk, biopolymerkjemi, biokjemi grunnkurs, kjemiteknikk 2, teknisk reaksjonsteknikk, biokjemiteknikk, molekylæregenetik, overflate- og kolloidkjemi, biokjemiteknikk prosjektering og bioteknologi.

Direktoratet finner at utdanningen til Brevik gir kompetanse med tanke på forståelse av stoffer, hvor farlige de er, hvordan de reagerer og hvordan de brytes ned. Utover dette kan ikke direktoratet se at utdanningen gir den nødvendige kompetansen innen bygg- og/eller anleggsgfag, med tanke på utforming og oppbygning av bygninger og anlegg, samt håndtering av materialer til at den kan anses som tilstrekkelig relevant sett opp mot det påklagde godkjenningssområdets faglige innhold. Det henvises til det som er nevnt over om hva godkjenningssområdet omfatter, herunder kartlegging og prosjektering av rivemasser i bygg, anlegg og konstruksjoner.

Når det gjelder utdanningen til Berger, er denne utdanningen innen *Environmental and Natural Resources*, studieretning *Geology*. Geologi er læren om jordens oppbygning og historie. Kjernen er kunnskap om bergarter, mineraler, jordens struktur, oppbygning osv. Det fremgår av innsendt fagplan for mastergraden at Berger har hatt opplæring i emner som *geochemical analysis, glacial sedimentology and morphology, groundwater, groundwater – field course, paleoenvironment and climate change, soil physics and soil cultivation, geological excursion* og *advanced hydrogeology*.

Direktoratet kan heller ikke se at utdanningen til Berger gir den nødvendige kompetansen innen bygg-og/eller anleggsgfag til at den er relevant for prosjektering av miljøsanering.

Direktoratet bemerker at sivilingeniørgrad innen bygg eller anlegg retter seg mot byggeprosesser, innvendig og utvendig utforming av bygninger og anlegg, ombygging og vedlikehold av bygninger og anlegg, materiallære og materialbruk samt en rekke andre fag som gir en helhetlig kunnskap og forståelse for å ivareta ansvaret som fagområdet krever. Som nevnt kan ikke direktoratet se at de dokumenterte utdanningene gir et godt nok teoretisk grunnlag til å ivareta dette ansvaret.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt for Brevik eller Berger.

Direktoratet bemerker kort at foretaket har fått innvilget godkjenningssområdet i tiltaksklasse 2 på bakgrunn av faglig leder med relevant bachelorgrad. Bachelorgrad oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for området.

Når det gjelder foretakets henvisning til SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning om at den sentrale godkjenningssordningen ikke regulerer spesifikke fag eller utdanninger, informeres det om at direktoratet må forholde seg til de forskriftsfestede kravene til utdanning i SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at faglig ledelse oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningssområdene det søkes om. I dette ligger som sagt at utdanningen må være relevant for omsøkte godkjenningssområder, i tillegg til at den oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå etter inndelingen i tiltaksklasser og funksjoner i henhold til tabellen i SAK10 § 11-3. Relevansvurdering av utdanning er gjenstand for en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle ut ifra retning og fagsammensetning på utdanningen. Formuleringen som foretaket viser til, understreker nettopp dette.

Foretaket har som nevnt også vist til at Brevik har fullført kurs innen miljøkartlegging. Til dette vil direktoratet gjøre oppmerksom på at byggesaksforskriften stiller krav om formell utdanning. Kompetanse i form av kurs, sertifiseringer eller andre autorisasjoner i kan derfor ikke veie opp for manglende formell, relevant utdanning.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningssområdet. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Asplan Viak AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Sak 4/26 Klage på vedtak om endring av sentral godkjenning fra SEGLEM PETTER EGIL (klagesaksnr. 2026/823).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

I klage innsendt 24.01.2026 ble vedtak av 23.01.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.12.2025 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.01.2026 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget, og er nå påklaget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2 og 11-5. Avslaget ble også

begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig praksislengde, jf. SAK10 § 11-3.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket Seglem Petter Egil fikk sentral godkjenning første gang 22.05.2000. Foretaket har sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1. Foretaket har tidligere, blant annet i perioden 02.02.2015-02.02.2018, hatt sentral godkjenning for det påklagde godkjenningsområdet.

Foretaket er et enkeltpersonforetak og har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret ingen inntektsmottakere. Foretaket ligger i Eigersund kommune i Rogaland. Petter Egil Seglem er innehaver i foretaket. Seglem har dokumentert Diploma fra Walt Whitman High School fra 1966 og sertifikat fra Island Drafting School innen *Architectural Drafting* fra 1967.

Foretaket har sin virksomhet innen arkitektur, byggeledelse, snørydding og vaktmestertjenester. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.110 Arkitektvirksomhet.

Saksgang

05.12.2025 Søknad

09.01.2026 Foreløpig svarbrev

10.01.2026 Mottatt tilleggsinformasjon

13.01.2026 Foreløpig svarbrev

18.01.2026 Mottatt tilleggsinformasjon

23.01.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

24.01.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Petter Seglem skriver i klagen at avslaget for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1 ikke aksepteres og dermed påklages.

Når det gjelder utdanning skriver Seglem at han er kjent med at utdanningslengden isolert sett kunne vært noe lengre, men påpeker at kvaliteten på arbeidet som er utført i utdanningsperioden ligger i øvre sjikt, noe som han mener fremgår av karakterutskrifter og dokumentasjon på utførte arbeider. Seglem viser i denne sammenhengen til fotograferte og innsendte tegninger.

Når det gjelder praksis skriver Seglem at han har vanskeligheter med å forstå at ikke nødvendig praksis er dokumentert, og henviser til at han har dokumentert en rekke attester som viser lang og relevant praksis innen prosjektering av arkitektur.

Seglem mener at disse attestene og arbeidsforholdene hans dokumenterer den nødvendige praksislengden, og at dette bør gi grunnlag for godkjenning innen prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrefaget, eller høyere utdanning, som for eksempel mastergrad innen arkitektur.

Når det gjelder begrepet «tilsvarende utdanning», vil direktoratet bemerke at begrepet tilsvarende er ment å ta hensyn til for eksempel utenlandsk utdanning og eldre utdanning som fulgte andre reformer, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Det må like fullt dokumenteres en fullført og bestått formell utdanning.

Foretaket har som sagt dokumentert at Petter Egil Seglem har Diploma fra Walt Whitman High School fra 1966. High school er den avsluttende delen av obligatorisk grunnutdanning i USA, og oppfyller dermed ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Foretaket har også dokumentert at Seglem har sertifikat fra Island Drafting School i New York innen *Architectural Drafting* fra 1967. Utdanningen ble inntil nylig tilbudt ved det som nå heter Island Drafting & Technical Institute og resulterte frem til 2025 i en *Associate degree in architectural CADD drafting* på 60 credits, eller studiepoeng. Utdanningen er akkreditert av New York State Board of Regents som er ansvarlig for utdanningstilbud i New York.

Direktoratet finner derfor at det er snakk om et formelt utdanningsløp som resulterer i en grad, og at den kan sammenlignes med ett-årig fagskoleutdanning på 60 studiepoeng i Norge. Vitnemål fra ett-årig fagskoleutdanning er innplassert på nivå 5.1 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket regulerer ulike kvalifikasjoner, og definerer kvalifikasjoner i form av et dokumentert næringsutbytte på et gitt nivå. Læringsutbyttet er vurdert etter bestemte kriterier og formelt godkjent av ansvarlig myndighet. Nivå 5.1 er vurdert som delnivå av det fulle nivå 5.2. Høyere fagskolegrad på 120 studiepoeng innplasseres eksempelvis på nivå 5.2.

Nivå 5.1 er dermed over fag-/svennebrev som er på nivå 4, men under nivå 5.2 som er høyere fagskolegrad. Direktoratet finner at utdanningen tilfredsstillende nivå b i forskriften som er mesterbrev *eller tilsvarende*.

Kravet til nødvendig utdanningsnivå er dermed oppfylt.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

Spørsmålet blir derfor om utdanningen innen architectural drawing er tilstrekkelig relevant for prosjektering av arkitektur.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsoverrådets innhold og arbeidsoppgaver.

Det vises til godkjenningsoverrådets faglige innhold i SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a med tilhørende veiledning.

Arkitekturprosjektering omfatter arkitektonisk utforming av bygning, anlegg eller konstruksjon. Dette innebærer utforming av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomte og prosjektering av utendørsområder som veier og parkeringsplasser. Universell utforming av utendørsområder og planløsning i bygget inngår også.

Arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1 innebærer arkitektonisk utforming av tiltak med liten vanskelighetsgrad eller kompleksitet. Dette omfatter bygninger med bruksareal inntil 500 kvadratmeter og større industri- eller lagerbygninger med enkel planløsning. Endringer i eksisterende bygninger der selve bygget ikke har betydelig arkitektonisk verdi, inngår også. Dette godkjenningsoverrådet i tiltaksklasse 1 omfatter også enkel prosjektering etter byggt teknisk forskrift innenfor ulike fagområder som konstruksjonssikkerhet, sikkerhet ved brann, planløsning, bygningsfysikk, energi, lydforhold samt miljø og helse. Andre eksempler på tiltak i tiltaksklasse 1 kan være enebolig, tomannsbolig og andre lignende mindre bygninger. Utendørsribuner, små bruer og tårn er også eksempler som omfattes av dette godkjenningsoverrådet i tiltaksklasse 1.

For at en utdanning skal være relevant for prosjektering av arkitektur må utdanningen gi tilstrekkelig byggt teknisk forståelse for å ivareta prosjektering av de ulike fagområdene, samt funksjon og design, herunder estetisk planlegging og utforming.

Direktoratet har i søknadsomgangen etterspurt ytterligere dokumentasjon knyttet til utdanningen, herunder en oversikt over fagene og emnene som inngikk i utdanningen. Foretaket besvarte disse henvendelsene, men kunne ikke vedlegge ytterligere dokumentasjon knyttet til innholdet i utdanningen. Foretaket la istedenfor ved arbeid og ulike tegninger Segløm utførte under utdanningen. Utdanningen innen Computer Aided Drafting and Design som inntil nylig ble tilbudt ved Island Drafting & Technical Institute er derfor det som det tas

utgangspunkt i ved vurderingen av om utdanningen er relevant. Hovedfokuset for utdanningen er produksjon av manuelle og dataassisterte produksjonstegninger, med særlig vekt på tegningstekniske prinsipper og utarbeidelse av detaljtegninger samt bruk av digitale verktøy i utarbeidelsen av tegningene.

Utdanningen er sammenlignbar med utdanning som teknisk tegner. En slik utdanning retter seg tradisjonelt mot å lage tekniske arbeidstegninger for bygg, maskiner, anleggsprosjekter eller kart, illustrasjoner og 3D-modeller. Dette utarbeides normalt etter informasjon fra fagspesialister, som for eksempel ingeniører og arkitekter. Utdanning som arkitekt retter seg til forskjell fra dette, mot evnen til å vurdere estetikk, design og arkitektur i et samfunnsperspektiv, hvor planlegging av bygninger, byggeteknikk, konstruksjon, utseende, miljø og kultur står sentralt.

Etter direktoratets vurdering gir ikke den dokumenterte utdanningen til Seglem den nødvendige kompetansen innen arkitektur, konstruksjon og byggtekniske fag for øvrig, for å kunne ivareta godkjenningssområdet innhold og arbeidsoppgaver. Det henvises i den forbindelse til godkjenningssområdets innhold nevnt over. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke relevant for det påklagde godkjenningssområdet.

Klagenemnda for sentral godkjenning har tidligere stadfestet lignende relevansvurderinger av utdanning som teknisk tegner, jf. blant annet nemndssak 120/18, 85/19, 49/21, 4/22 og 32/22.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket i søknaden har vist til et referanseprosjekt fra 2025 der det er beskrevet prosjektering av boliger. Dette prosjektet alene dokumenterer ikke at kravet til praksis er oppfylt. Etter en gjennomgang av tidligere innsendte søknader er det imidlertid vist til flere referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningssområdet. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Seglem Petter Egil verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningssområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Sak 5/26 Klage på vedtak om endring av sentral godkjenning fra C&M FORSKALING AS (klagesaksnr. 2026/1043).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

I klage innsendt 29.01.2026 ble vedtak av 29.01.2026 påklaget av foretaket ved styremedlem/faglig leder Christer Michael Aase Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.01.2026 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 29.01.2026 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Avslaget ble også begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant praksis i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav f med tilhørende veiledning. Foretaket har sentral godkjenning for området i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

C&M Forskaling AS fikk sentral godkjenning første gang 17.06.2015. Foretaket har sentral godkjenning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for det påklagde godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 13 inntektsmottakere og ligger i Stavanger. Michael Aase er daglig leder. Han har fagbrev i forskalingsfaget fra 2004. Foretaket har også dokumentert at faglig leder Christer Michael Aase har fagbrev i betongfaget fra 2014.

Foretaket har sin virksomhet innen forskalingstjenester innenfor bygg og anlegg, samt deltakelse i andre selskaper med tilsvarende virksomhet. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.990 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet ikke nevnt annet sted.

Saksgang

21.01.2026 Søknad

29.01.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

29.01.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved faglig leder Christer Michael Aase skriver i klagen at de mener det er dokumentert utførte arbeider som er klassifisert i tiltaksklasse 2 av prosjekterende foretak. Videre skriver Aase at referanseprosjektene blant annet omfatter forstøtningsmurer med veitrafikk-/jordtrykk over 2 meter, grunnmurer over 2 meter med veitrykk, avanserte plasstøpte betongkonstruksjoner og plasstøpte veggkonstruksjoner med høyder på ca. 7 meter. Videre nevnes det at prosjektene er prosjektert i pålitelighetsklasse 2, og at prosjekterende har lagt til grunn tiltaksklasse 2 for utførelsen, og at deres utførelse har utgjort en vesentlig og bærende del av det samlede tiltaket i disse prosjektene.

Når det gjelder utdanningskravet skriver Aase at det ikke eksisterer mesterbrevutdanning innen betongfaget, og at eneste formelle utdanningsløp etter fagbrev vil være forkurs for ingeniørutdanning, etterfulgt av treårig ingeniørutdanning. Aase påpeker at det samlede utdanningsløpet dermed i praksis utgjør 4 år, som innebærer et vesentlig mer omfattende og tidkrevende utdanningskrav enn for sammenlignbare fag, for eksempel tømmerfaget, hvor mesterbrev kan oppnås på vesentlig kortere tid etter fagbrev. Foretaket mener dette gir et urimelig og uforholdsmessig utslag for betongfaget.

Når det gjelder foretakets kompetanse skriver Aase at han har fagbrev i betongfaget og lang sammenhengende praksis med utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2, og at det samme gjelder daglig leder Michael Aase.

Foretaket mener at kravene til kompetanse etter SAK10 §§ 11-2 til 11-5 må vurderes helhetlig, der både formell utdanning og omfattende relevant praksis tillegges vekt.

Foretaket ved Aase ber derfor om at vedtaket omgjøres og at de gis sentral godkjenning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2. Hvis vedtaket opprettholdes, ber foretaket om en mer detaljert og prosjektspesifikk redegjørelse for hvorfor innsendte referanseprosjekter ikke anses å oppfylle kravene til tiltaksklasse 2.

Vedlagt klagen er også prosjekterte tegninger på noen av referanseprosjektene.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket, og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er minimum mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Ettersom det ikke finnes eget mesterbrev i betongfaget, vil relevant utdanning for dette godkjenningsområdet for eksempel være høyere fagskolegrad innen bygg eller anlegg.

Foretaket har dokumenter at faglig leder Christer Michael Aase har fagbrev i betongfaget. Det er også dokumentert at daglig leder Michael Aase har fagbrev i forskalingsfaget.

Begge disse utdanningene er relevante for det påklagde godkjenningsområdet, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Til foretakets anførsel om at det ikke finnes relevant mesterbrev i betongfaget, og at det derfor er urimelig å kreve annen høyere utdanning, bemerker direktoratet at kravene til utdanning og praksis som fremgår av SAK10 § 11-3 er minimumskrav. I tilfeller der det ikke finnes eget mesterbrev i faget, må man kunne dokumentere relevant utdanning på et høyere nivå, for eksempel høyere fagskolegrad.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det i utgangspunktet ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Foretaket har imidlertid bedt om en nærmere redegjørelse og forklaring for vurderingen av de enkelte prosjektene. Praksisen vil derfor bli nærmere vurdert i det følgende.

I vurderingen av foretakets praksis skal direktoratet blant annet legge vekt på om den er oppdatert, praksisens varighet og tilknytningen til godkjenningsområdet. Praksis det vises til må være fra samme eller høyere tiltaksklasse som søknaden om sentral godkjenning gjelder. Relevant praksis skal dokumenteres for eksempel ved oversikt over referanseprosjekter, tidligere ansvarsretter e.l., jf. § 11-1, jf. SAK10 § 11-5 første ledd med tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f med tilhørende veiledning.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 omfatter konstruksjoner i byggverk og tiltak som plasseres i pålitelighetsklasse 2. Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 kan være konstruksjoner i bygninger med boenheter over tre etasjer samt bygninger for publikum og arbeidsbygning med inntil 5 etasjer. Andre eksempler kan være kummer og forstøtningskonstruksjoner med trafikkbelastning og som er over 2 meter. Kulverter og bruer med spennvidde 6-10 meter er også omfattet av denne tiltaksklassen.

Til sammenligning omfatter utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 arbeider i byggverk i pålitelighetsklasse 1. Et eksempel på dette kan være fundamenter, vegger, dekker og lignende for småhus inntil 3 etasjer og 2 boenheter over hverandre. Andre eksempler kan være bygninger for publikum og arbeidsbygninger inntil 2 etasjer, forstøtningskonstruksjoner inntil 2 meter og kummer uten trafikkbelastning. Kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 meter er også omfattet av denne tiltaksklassen.

Foretaket har i søknaden vist til 8 referanseprosjekter fra 2024-2025. 7 av referanseprosjektene har oppgitt bygningstype «enebolig», mens et prosjekt har oppgitt bygningstype «verkstedbygning».

Småhus, rekkehus, mindre lagerhus osv. er plassert i pålitelighetsklasse 1 i henhold til NS 1990+NA.

I prosjektene er det beskrevet diverse betongarbeider, blant annet armering og støp av støttemur, etablering av fundamentering, støp av høy grunnmur til bolig, støp av trapp, plasstøpt betongvegg med høyde på 6 meter, støp av grunnmur mot vei, støp av støttemurer mot vei, ringmur, gulvstøp osv.

Tiltakene gjelder hovedsakelig eneboliger og omfatter ordinære konstruksjoner og arbeider som grunnmur, støttemur og trapp, samt støp av gulv og vegg. Foretaket informerer om at arbeidene stilte krav til nøyaktighet, kvalitetssikring og planlegging. Disse aspektene er imidlertid noe som gjør seg gjeldende uavhengig av tiltaksklasse. Samtlige av prosjektene vurderes derfor til tiltaksklasse 1 ut ifra beskrivelsene av bygningstype og betongarbeidene, sett opp mot godkjenningsområdets innhold i henholdsvis tiltaksklasse 1 og 2. Foretaket har også i disse prosjektene erklært ansvar for forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av diverse plasstøpte betongkonstruksjoner. I samtlige av prosjektene er disse arbeidene satt til tiltaksklasse 1 ifølge opplysninger fra Sandes kommunes innsynsløsning for byggesaks- og eiendomsarkivet. Dokumentasjon på dette følger vedlagt klagesaken som vedlegg 5.

Foretaket har også vist til flere referanseprosjekter i tidligere søknader. Disse prosjektene gjaldt også betongarbeider i forbindelse med oppføring av eneboliger og garasjer, med blant annet støp av grunnmur, ringmur, thermomur, gulv, fundamenter til søyler, støttemur samt

utvendige og innvendige trapper. Samtlige av prosjektene i tidligere søknader vurderes til tiltaksklasse 1 ut ifra beskrivelsene. Disse prosjektene følger vedlagt klagesaken som vedlegg 6.

Direktoratet finner på bakgrunn av dette at foretaket ikke har dokumentert relevant praksis for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at C&M Forskaling AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Sak 6/26 Klage på vedtak om endring av sentral godkjenning fra PRO SPRINKLER RÅDGIVNING AS (klagesaksnr. 2026/1855)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I klage innsendt 18.02.2026 ble vedtak av 06.02.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 28.01.2026 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.02.2026 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning på nødvendig nivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledninger. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Pro Sprinkler Rådgivning AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret ingen inntektsmottakere og ligger i Tysvær i Rogaland. Jan Roger Hansen er daglig leder. Han har høyere fagskolegrad innen KEM fra 2021. Det er også dokumentert at Kristian Grimstvedt inngår i den faglige ledelsen i foretaket. Han har graden høgskoleingeniør innen brannsikkerhet fra 2002, samt master i teknologi/sivilingeniør, studieprogram høgere grads studium i industriell økonomi, studieretning kontraksadministrasjon fra 2004.

Foretaket har sin virksomhet innen salg av varer og tjenester innen ingeniørarbeid og annet som naturlig sammenfaller med dette, samt deltakelse i andre selskaper, investeringer og nærliggende virksomhet. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.129 Annen teknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

28.01.2026 Søknad

05.02.2026 Foreløpig svarbrev

05.02.2026 Mottatt tilleggsinformasjon

06.02.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

18.02.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket anfører i klagen at Kristian Grimstvedts formelle utdanning, vurdert ut ifra faglig innhold og teoretisk nivå, oppfyller forskriftens krav til relevant teoretisk kompetanse for det omsøkte ansvarsområdet. Foretaket mener også at relevant supplerende utdanning, som blant annet personsertifisering innen fagområdet samt langvarig kompetansehevede virksomhet innen brannsikkerhet og slokkeanlegg, bekrefter utdanningens relevans og understøtter etter deres syn denne vurderingen.

Videre skriver foretaket at det i den opprinnelige søknaden kun ble vedlagt vitnemål uten nærmere redegjørelse for masterutdanningens faglige innhold, som for eksempel bevisste valg gjort for å innrette studieplanen mot brannsikkerhet. Foretaket henviser også til at det

ikke ble redegjort for relevant formell tilleggsutdanning innen bygningsteknologi, og at det også i begrenset grad ble redegjort for sertifiseringer og kompetansehevede aktiviteter.

På bakgrunn av dette påklager foretaket vedtaket og ønsker å supplere og utdype grunnlaget for vurderingen i klagen. Foretaket ønsker også å belyse hvordan den samlede utdanningen og kompetansen oppfyller både ordlyden og intensjonen bak krav til «relevant utdanning» i SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

I det følgende gjengis hovedpunktene i anførselene fra klagen ut ifra oppsettet i klagebrevet. For en fullstendig oversikt over anførselene i klagen vises det til klagen i sin helhet, som følger vedlagt saken som vedlegg 5.

1.1 Innledning

Foretaket henviser til at prosjektering av slukkeinstallasjoner er et praksisnært og tverrfaglig fagområde som krever en sammensatt teoretisk kompetanse. Videre skriver foretaket at nødvendig kompetanse blant annet bygger på forståelse av brannforløp og brannodynamikk, termodynamikk og fluidmekanikk, samt matematiske beregninger av trykktap og hydrauliske forhold, i tillegg til systemforståelse for slukkesystemer og tilhørende produkter. Foretaket anfører også at rollen forutsetter kompetanse om brannkonsept, herunder teknisk brannsikring og spesielt aktiv brannsikring, som slukkeinstallasjoner er en sentral del av. Videre skriver foretaket at fagområdet har grensesnitt mot både bygningsteknikk og andre tekniske installasjoner, og at det derfor kreves god forståelse for prosjektgjennomføring og byggtknisk samspill. Foretaket mener at dette blant annet omfatter grensesnitt mot brannalarmanlegg knyttet til varsling og styring, samt konstruksjoner med brannmotstand og brannetting av gjennomføringer.

Foretaket henviser også til at prosjekteringsrollen forutsetter evne til å vurdere prosjekteringsforutsetninger og produktvalg opp mot relevante standarder som NS-EN 12845 og NS-EN 16925, sett i sammenheng med funksjons- og ytelseskrav i bygningsregelverket og prosjektets brannkonsept. Foretaket mener også at det kreves kompetanse innen dokumentasjon og tverrfaglig prosjektering, samt utarbeidelse av anleggsdokumentasjon med tilhørende produktdokumentasjon og grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV).

Foretaket mener på bakgrunn av dette og fagområdets sammensatte og tverrfaglige karakter, at det ikke finnes en egen spesialisert profesjonsutdanning som dekker hele kompetanseområdet. Det henvises i den sammenheng til at det ikke finnes verken egen bachelor- eller masterutdanning rettet spesifikt mot prosjektering av slukkeinstallasjoner. Foretaket mener derfor at nødvendig teoretisk kompetanse må opparbeides gjennom en kombinasjon av tilliggende utdanninger, herunder brannteknisk utdanning, relevante støttefag og forsikringsregulerte sertifiseringsordninger, samt systematisk teoretisk kompetansebygging over tid.

Foretaket mener derfor at kravet til relevant utdanning må vurderes ut fra om den samlede utdanningen har tilstrekkelig formelt nivå, og en faglig sammensetning som gir nødvendig teoretisk forståelse for å prosjektere slukkeinstallasjoner på en forsvarlig måte, snarere enn om utdanningen formelt har en bestemt tittel.

1.2 Masterutdanning – brannfaglig retning

Foretaket viser til at Kristian Grimstvedt har masterutdanning med formell grad «Master i teknologi/sivilingeniør». Foretaket presiserer videre at masterutdanningens individuelle

studieplan ble innrettet i brannfaglig retning, og at brann og sikkerhetsfaglige emner inngår som integrerte deler av studieløpet. Videre skriver foretaket at det på tidspunktet for gjennomføringen av mastergraden, etter fullført bachelorgrad som branningeniør, ikke fantes en egen masterutdanning innen brann sikkerhet i Norge. Foretaket skriver videre at relevante brannfaglige masterløp derfor måtte etableres gjennom sammensetning av tilgjengelige emner innenfor eksisterende masterprogram.

Foretaket henviser til at masterutdanningen blant annet inkluderer spesifikke branntekniske emner som videregående brann dynamikk og eksplosjonssikring, samt en masteroppgave som utelukkende retter seg mot brann sikkerhet. Foretaket skriver også at masterløpet inneholder flere emner med relevans for prosjektarbeid og prosjekteringsansvar i søknadspliktige tiltak, som for eksempel prosjektledelse, beslutningsanalyse, stokastisk modellering og statistisk metodelære med relevans inn mot metoder som inngår ved analytisk brannteknisk prosjektering.

Videre skriver foretaket at valget av emner og masteroppgave var et bevisst ledd i å videreutvikle bachelorutdanningen som branningeniør og styrke både den teoretiske og den anvendte kompetansen innen brann sikkerhet. Foretaket mener derfor at det ikke er korrekt å legge til grunn at masterutdanningen mangler brannfaglig relevans.

1.3 Supplerende formell utdanning innen bygningsteknologi

Foretaket skriver at utdanningen til Grimstvedt er supplert med studier i emnet bygningsteknologi, og at dette ble gjort for å øke den teoretiske kompetansen mot bygg, tekniske installasjoner og byggeprosesser. Foretaket mener dette faget og dets innhold er direkte relevant for prosjekteringsrollen, og særlig for prosjektering av tekniske installasjoner.

Foretaket henviser til at dokumentasjon knyttet til dette emnet er vedlagt klagen.

1.4 Formell kompetanse gjennom FG-ordning for automatiske slokkeanlegg

Foretaket henviser her til at det ikke finnes formell høgskole eller universitetsutdanning som spesifikt er rettet mot prosjektering av slukkeinstallasjoner. Foretaket mener derfor at opplæring og sertifisering innenfor FG-ordningen for automatiske slokkesystemer er det nærmeste man kommer en formell spisset utdanning på området. Foretaket mener at opplæringen man får gjennom dette samsvarer med kravene i SAK10 § 13-5 bokstav j.

Foretaket informerer om at Grimstvedt har gjennomført opplæring med bestått FG-eksamen i prosjektering av sprinkleranlegg i 2004, og at han er sertifisert for prosjektering av automatiske slokkeanlegg innen FG-ordningen. Dokumentasjon på dette er vedlagt klagen. Foretaket anfører at personellsertifiseringen er gitt gjennom akkreditert sertifiseringsorgan i henhold til FG-900 reglene, og dokumenterer at kompetansen både er formalisert, relevant og i samsvar med gjeldende krav.

1.5 Annen relevant opplæring inn mot fagområdet

Foretaket viser til at det også er gjennomført målrettet opplæring spesifikt rettet mot prosjektering av automatiske slokkeanlegg, og henviser til en rekke kurs og annen opplæring.

1.6 Undervisning og fagutvikling innenfor slokkeanlegg og brann sikkerhet

Foretaket skriver at Grimstvedt i tillegg til formell utdanning og praksis, har opparbeidet seg omfattende erfaring med utvikling og gjennomføring av undervisningsopplegg og opplæring innen branntekniske fag og automatiske slokkeanlegg. Foretaket henviser videre til at

Grimstvedt har vært tilknyttet Høgskulen på Vestlandet som høgskolelektor på branningeniørutdanningen med ansvar for undervisning, fagutvikling og veiledning innen branntekniske fag. Foretaket henviser også til at Grimstvedt har hatt ansvar for utvikling og gjennomføring av opplæring knyttet til «FG-900 Prosjektering av automatiske slukkesystemer – sprinkler».

Foretaket mener at dette dokumenterer at kompetansen ikke bare er praktisk erfaringsbasert, men også systematisk teoretisk forankret og anerkjent på bransjenivå, og direkte rettet mot de krav som stilles til prosjektering av automatiske slukkeanlegg.

1.7 Lang praksis innenfor omsøkt godkjenningsområde

Foretaket skriver her at de har forståelse for at utdanningsnivå i utgangspunktet vurderes ut fra formell utdanning. Samtidig mener de det er relevant at Grimstvedt over lang tid har utøvd rollen som ansvarlig prosjekterende for slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3, blant annet som del av faglig ledelse i foretak som Norflam AS, Teknologisk Institutt AS og WSP Engineering AS. Alle i foretak som på

det aktuelle tidspunktet hadde sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 for omsøkt område, hvor foretaket anfører at den formelle utdanningen til Grimstvedt ble vurdert som relevant.

Foretaket anfører også at Kristian Grimstvedt inngikk som del av faglig ledelse som ble lagt til grunn for innvilget sentral godkjenning for WSP Norge AS for omsøkt område, på bakgrunn av samme formelle utdanning som nå er vurdert å ikke være tilstrekkelig relevant.

1.8 Oppsummering

Foretaket oppsummerer her hovedpunktene for klagen.

1.9 Avslutning

Foretaket henviser her til tolkningsuttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, der departementet henviser til at kravet om at utdanningen må være relevant, er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innen sitt fagområde. Foretaket mener klagen og redegjørelsen er strukturert nettopp for å belyse hvordan dette kravet til nødvendig teoretisk kompetanse er oppfylt.

Foretaket mener at Grimstvedts formelle utdanning oppfyller både formell grad (master) og nødvendig teoretisk kompetanse for prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad eller tilsvarende, med tilhørende 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mastergrad innen KEM eller VVS.

Foretaket har som sagt dokumentert at Jan Roger Hansen har høyere fagskolegrad innen KEM fra 2021. Denne oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt for Hansen.

Foretaket har også dokumentert at Kristian Grimstvedt har ingeniørgrad innen brannsikkerhet fra 2002. Denne utdanningen oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Foretaket har også dokumentert at Grimstvedt har master i teknologi/sivilingeniør, studieprogram høgere grads studium i industriell økonomi, studieretning kontraktsadministrasjon fra 2004. Mastergrad/sivilingeniør oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til uttalelsen fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, som foretaket har vist til i klagen, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

I brev av 24.01.2014 i forbindelse med sak 14/1823 har departementet også uttalt at foretak som søker om sentral godkjenning, må oppfylle krav til både utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

«Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om. [...]

Tanken bak kravet til relevant utdanning er altså at foretaket, som et minimum, skal ha teoretisk kunnskap om fagområdet det arbeider innenfor og dermed også nødvendige forutsetninger for å kunne utføre arbeidet riktig i henhold til plan- og bygningsloven.

I tillegg til at utdanningen må være relevant for området det søkes om, må det også dokumenteres relevant praksis. Selv om praksisen det vises til er både relevant og langvarig vil det likevel ikke være tilstrekkelig for å kunne få sentral godkjenning innen et godkjenningsområde dersom ikke utdanningen også er relevant. Det er med andre ord et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis.»

Departementet har også i brev til direktoratet (daværende Statens bygningstekniske etat), datert 11.09.2008 uttalt følgende om nødvendigheten av riktig utdanning for å få sentral godkjenning:

«Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032»

Det er med andre ord et absolutt krav om relevant utdanning.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Fagområdet omfatter prosjektering av alle typer manuelle og automatiske slukkeinstallasjoner, både innvendige og utvendige. Et eksempel kan være sprinklerinstallasjon med tilhørende rørsystem.

Prosjektering av slukkeinstallasjoner omfatter spesifisering av produkter som inngår i installasjonen samt forsikring om at produktene har produktdokumentasjon. Nødvendig dimensjonering og kravspesifisering til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller inngår også. Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold. Ved vannbaserte systemer skal det også fremgå at det foreligger tilstrekkelig vannforsyning, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav j med tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal være relevant prosjektering av slukkeinstallasjoner må den derfor gi nødvendig kompetanse innen nettopp rørsystemer, dimensjonering, oppbygning, funksjon og utforming av sprinkler- og slukkeanlegg.

Det fremgår av innsendt fagplan for mastergraden til Grimstvedt at utdanningen hadde opplæring i emner som *videregående brannodynamikk, prosjektledelse 1 – teoretisk grunnlag, mikroøkonomisk markedsanalyse, investeringsanalyse, statistisk metodelære, kontraktstrategi, prosjektledelse 2, makroøkonomi og næringsstruktur, avtalerett, kontraktsinngåelse og -gjennomføring, stokastisk modellering, matematikk 6 – lineær algebra og eksplosjonssikring* samt hovedoppgave industriell økonomi som omhandlet menneskets overlevningsmuligheter ved tunnelbrann basert på brannen i Seljestadtunnelen 14. juli 2000.

Når det gjelder brannodynamikk dreier dette seg om brann som fenomen, og forståelsen av dette, og omfatter kjemiske og fysiske forhold, varmetransport, utvikling og spredning av

brann, røyk og giftige gasser, beskrivelse av brannforløp osv. Emnet gir derfor et godt grunnlag for brannforståelse, men vi kan ikke se at emnet gir kompetanse eller opplæring knyttet til nettopp rørsystemer, dimensjonering, oppbygning, funksjon og utforming av sprinkler- og slukkeanlegg. Vi kan heller ikke se at hovedoppgaven har relevans knyttet til prosjektering av slukkeinstallasjoner. Utover dette er utdanningen hovedsakelig rettet mot økonomi og ledelse.

Til forskjell fra dette retter eksempelvis utdanning innen VVS seg mot fag innen sanitær- og røranlegg, strømningsmekanikk, termodynamikk, fluidmekanikk, luftbehandling, VVS-teknisk systemforståelse osv.

På bakgrunn av retningen og innholdet i utdanningen kan ikke direktoratet se at utdanningen gir den nødvendige fagkunnskapen innen fag knyttet til rørsystemer og slukkeinstallasjoner til at den er relevant for prosjektering av slukkeinstallasjoner. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke relevant for godkjenningsområdet.

Når det gjelder den dokumenterte ingeniørutdanningen til Grimstvedt, fremgår det av fagplanen at den gir opplæring i fluidmekanikk og aktiv og passiv brannbeskyttelse. Aktiv brannbeskyttelse inkluderer brannalarmanlegg, sprinkelanlegg, brannslukkere, nødbelysning osv. Gjennom faget lærer man å dimensjonere sprinkler- og slukkeanlegg. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som relevant for området, men oppfylder som sagt ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Direktoratet ønsker samtidig å understreke at det ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres tilstrekkelig relevant utdanning på nødvendig nivå, jf. SAK10 § 11-3 og 11-5. Det innebærer at mastergraden, som oppfylder kravet til utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3, også må inneholde relevante fag sett opp mot innholdet i godkjenningsområdet. Det er ikke tilstrekkelig å vise til relevant utdanning på et nivå lavere enn det som kreves. Som det følger av vurderingen ovenfor kan ikke direktoratet se at mastergraden er tilstrekkelig relevant for prosjektering av slukkeinstallasjoner. Når det gjelder emnet bygningsteknologi som foretaket henviser til at Grimstvedt har gjennomført ved Høgskolen Stord/Haugesund, vil heller ikke dette ha innvirkning på relevansvurderingen av mastergraden da emnet ikke er på masternivå. Emnet gir forøvrig heller ikke nødvendig kompetanse innen rørsystemer, rørdimensjonering eller slukkeanlegg, og vurderes isolert sett ikke relevant for området.

Foretaket har som nevnt også vist til at Grimstvedt har en rekke sertifiseringer og kursbevis. Til dette vil direktoratet bemerke at byggesaksforskriften stiller krav om formell utdanning, og tar utgangspunkt i ulike utdanningsnivåer der fag-/svennebrev er minimumskravet. Kompetanse i form av kurs, sertifiseringer eller andre autorisasjoner oppfylder ikke dette kravet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningsområdet. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Angående tidligere godkjenning for annet foretak

Foretaket har henvist til at foretaket WSP Engineering AS tidligere har fått innvilget sentral godkjenning, og at Grimstvedt inngikk i den faglige ledelsen i dette foretaket.

Sentral godkjenning innvilges dersom foretaket dokumenterer at det tilfredsstiller kravene som gjelder på søknadstidspunktet. Ved gjennomgangen av søknaden blir det foretatt en ny vurdering av om kravene er oppfylt, der det blir lagt vekt på eventuell tidligere mottatt dokumentasjon, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det vises i den forbindelse til vurderingen ovenfor. Direktoratet presiserer også at sentral godkjenning ikke kan innvilges uten at samtlige krav i SAK10 er oppfylt. Godkjenning som er gitt på feil grunnlag kan ikke videreføres.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Pro Sprinkler Rådgivning AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Klager har i e-post datert 16.04.2026 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 7/26 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra LEIRSET CONSULTING (klagesaksnr. 2026/2474).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområde:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

I klage innsendt 04.03.2026 ble vedtak av 04.03.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 10.02.2026 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 04.03.2026 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningssområder ble innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningssområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger.

Generelle opplysninger om foretaket

Leirset Consulting har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket er et enkeltpersonforetak, og har ifølge Arbeidsgiver- og ingen inntekstmottakere. Espen Elvereng Leirset er innehaver av foretaket. Han har høyere fagskolegrad innen KEM fra 2024. Foretaket driver byggeteknisk konsulentvirksomhet og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

10.02.2026 Søknad

04.03.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

04.03.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved innehaver Espen Elvereng Leirset skriver i klagen at han mener at vurderingen av utdanningens relevans ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til fagområdet KEM og den kompetansen utdanningen gir innen bygningsfysikk-relaterte problemstillinger.

Leirset skriver at han har teknisk fagskole KEM, og at denne utdanningen blant annet omfatter varme- og energiteknikk, ventilasjon og inneklimateknikk, fukt og kondensproblematikk, varmeisolasjon og energiberegninger, tekniske installasjoner i bygg og samspill med bygningskroppen, samt bygningsfysikk som eget fag. Leirset mener disse temaene er direkte relevante for bygningsfysikk i tiltaksklasse 1, hvor oppgaver typisk omfatter vurderinger knyttet

til blant annet varmeisolasjon og kuldebroer, fuktsikkerhet i konstruksjoner, lufttetthet og trykkforhold samt energiytelse og samspill mellom bygningskropp og tekniske installasjoner. Leirset mener KEM-utdanningen nettopp er rettet mot forståelsen av spillet mellom bygg og tekniske systemer, herunder forhold som påvirker energi, fukt og inn klima.

Leirset skriver også at han i tillegg til utdanningen har flere års relevant praksis innen prosjektering og vurderinger knyttet til byggetekniske og bygningsfysiske forhold, med blant annet energivurderinger og tekniske analyser av bygg, ventilasjons- og inn klimafaglige vurderinger, arbeid med lufttetthet og bygningsmessige forhold som påvirker energibruk og fuktsikkerhet. Leirset mener at kombinasjonen av utdanningen innen KEM og dokumentert praksis og kurs gir et tilstrekkelig faglig grunnlag for å ivareta prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1, da tiltaksklasse 1 gjelder begrensede oppgaver innen bygningsfysikk.

Leirset anfører også at utdanning og praksis skal vurderes samlet opp mot godkjenningssområdet og tiltaksklassen, og at kravene for tiltaksklasse 1 til kompleksitet og faglig omfang er begrenset. Leirset mener derfor at utdanningen med relevant praksis og kurs oppfyller intensjonen i regelverket.

Leirset anfører også at den høyere fagskolegraden representerer et høyere og mer spesialisert utdanningsnivå enn minimumskravet for det påklagde godkjenningssområdet, som er mesterbrev.

Leirset henviser også til veiledningen til SAK10 § 11-3 andre og tredje ledd, om at praksis før endt utdanning kan vektlegges med et halvt år for hvert hele år, dersom det er snakk om videreutdanning. Leirset anfører at han har om lag 5 års praksis innen fagområdet.

På bakgrunn av dette bes det om at det tas en ny vurdering av utdanningens relevans, i kombinasjon med dokumentert praksis, og at avslaget omgjøres.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningssområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningssområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrefaget. Høyere fagskolegrad innen bygg vil også være relevant.

Ved søknad om sentral godkjenning skal utdanningsnivåene i SAK10 § 11-2 være oppfylt i henhold til de funksjonene og tiltaksklassene foretaket søker om, jf. SAK10 § 11-3. Utdanning kan dokumenteres ved å legge frem kopi av vitnemål eller kvalifikasjonsbevis, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning. Et vitnemål utstedes etter avsluttet grad i samsvar med studiets rammeplan. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til en fullført utdanning i form av vitnemål eller tilsvarende dokumentasjon på fullført utdanning for at kravene til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 59/20, 26/21, 14/22, 5/23, 20/24, 5/25 og 27/25.

Foretaket har dokumentert en karakterutskrift for Espen Elvereng Leirset datert 20.06.2018, som bekrefter at Leirset har deltatt på fagskoleutdanning innen KEM. Det er ikke dokumentert at utdanningen ble fullført og bestått på dette tidspunktet. Det er imidlertid dokumentert at Leirset i 2024 har fullført toårig teknisk fagskole og fått tittelen fagskoleingeniør.

Høyere fagskolegrad oppfyller krav til nødvendig utdanningsnivå for området.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til uttalelsen fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, som foretaket har vist til i klagen, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

I brev av 24.01.2014 i forbindelse med sak 14/1823 har departementet også uttalt at foretak som søker om sentral godkjenning, må oppfylle krav til både utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

«Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om. [...]

Tanken bak kravet til relevant utdanning er altså at foretaket, som et minimum, skal ha teoretisk kunnskap om fagområdet det arbeider innenfor og dermed også nødvendige forutsetninger for å kunne utføre arbeidet riktig i henhold til plan- og bygningsloven.

I tillegg til at utdanningen må være relevant for området det søkes om, må det også dokumenteres relevant praksis. Selv om praksisen det vises til er både relevant og langvarig vil det likevel ikke være tilstrekkelig for å kunne få sentral godkjenning innen et godkjenningsområde dersom ikke utdanningen også er relevant. Det er med andre ord

et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis.»

Departementet har også i brev til direktoratet (daværende Statens bygningstekniske etat), datert 11.09.2008 uttalt følgende om nødvendigheten av riktig utdanning for å få sentral godkjenning:

«Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032»

Det er med andre ord et absolutt krav om relevant utdanning.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdet innhold og arbeidsoppgaver.

Prosjektering av bygningsfysikk innebærer å verifisere ytelser og tekniske løsninger for fagområdene energi, strålingsmiljø, lyd og fukt, jf. SAK10 § 13-5 bokstav g med tilhørende veiledning. Godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bygningsfysikk i byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer. Bygninger med boenheter med maksimalt to boenheter over hverandre omfattes også, som for eksempel fritids- og enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus.

For at en utdanning skal være relevant for prosjektering av bygningsfysikk må den gi nødvendig kompetanse og forståelse for bygningsfysikk med tanke på varmeisolasjon, varmetap, fukttransport, lufttetthet, ventilasjon, energi, ute- og inneklime osv. I tillegg må den gi nødvendig kompetanse og forståelse innen bygg, konstruksjon, husbyggingsteknikk, materialers egenskaper osv.

Fagskolegrad innen KEM gir hovedsakelig kompetanse om tekniske anlegg i bygg, som varme-, kjøle- og ventilasjonsanlegg. Det følger av fagplanen til utdanningen til Leirset at den inneholdt opplæring i emner som *energi og miljø i bygg, VVS-prosjektering og systemforståelse, elektro og automatisering m/fagl. ledelse, LØM-emnet, byggsaka, BIM-informasjonsmodellering, bygningsfysikk, realfaglege reiskap og yrkesretta kommunikasjon.*

Direktoratet finner at utdanningen har opplæring i enkeltfag som er relevante for fagområdet, som for eksempel energi og miljø i bygg og bygningsfysikk. Når det gjelder faget bygningsfysikk så gir faget kunnskap innen temperatur, fukt, inneklime, prøvetakings- og testmetoder, energiflyt, ventilasjonsprinsipper, vannbårne anlegg, kjøleanlegg, automasjon, våtrom, tetthetsmålinger osv. Utover dette kan ikke direktoratet se at utdanningen gir tilstrekkelig opplæring innen bygg og byggfag til å sikre den tverrfaglige kompetansen som skal til for å ivareta helheten når det gjelder prosjektering av bygningsfysikk i bygg, utover tekniske installasjoner.

Foretaket har også dokumentert at Leirset har fullført og bestått emnet energisimulering av bygninger. Emnet gir kompetanse om kontrollberegning av både energibruk og inneklime i

bygninger. Også dette faget har relevante elementer for fagområdet, men gir heller ikke den nødvendige kompetansen innen bygg og byggeteknikk.

Direktoratet vil også bemerke kort at der prosjekterende for bygningsfysikk er hovedansvarlig, kan andre fag bistå og detaljprosjektore i tilstrekkelig grad innenfor sitt delansvarsområde.

Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke tilstrekkelig relevant for prosjektering av bygningsfysikk. Lignende vurderinger av utdanning innen KEM/VVS er tidligere stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning, ref. nemndas saksnummer 53/20, 72/20 og» 19/22.

«Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningsområdet. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Uavhengig av relevansvurderingen, ønsker direktoratet også å bemerke kort at ettersom utdanningen til Leirset først er fullført og bestått i 2024, vil ikke kravet til praksislengde kunne være oppfylt på nåværende tidspunkt. Kravet til praksis gjelder som sagt i utgangspunktet etter endt utdanning, og skal bygge på utdanningen som kreves. Unntaket fra dette er hvis faglig leder har videreutdannet seg, da er det også anledning til å legge vekt på praksis opparbeidet før endt utdanning. Hvert år med relevant praksis før utdanningen er avsluttet godskrives med et halvt år, jf. SAK10 § 11-3 andre og tredje ledd.

Direktoratet vurderer at en videreutdanning må være en formell utdanning som bygger videre på en formell, relevant utdanning i bunn, som for eksempel et relevant fag-/svennebrev. Dette bunner i at praksis skal bygge på et formelt teoretisk grunnlag som er relevant for godkjenningsområdet. Direktoratet kan ikke se ut ifra innsendt dokumentasjon at Leirset har annen formell relevant utdanning i bunn.

Uavhengig av relevansvurderingen av praksis vil Leirset dermed ikke kunne oppfylle kravet til nødvendig praksislengde på nåværende tidspunkt, da det kun ville vært eventuell praksis etter 30.05.2024 som kunne vært tatt med i vurderingen.

Oppfølging av eksisterende godkjenning

Foretaket fikk i søknaden innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1. Disse områdene er imidlertid

innvilget uten at kravene til nødvendig praksislengde er oppfylt. Dette vil bli fulgt opp med et varsel om omgjøring av vedtak i etterkant av klagesaken.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Leirset Consulting verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Klager har i e-post datert 19.04.2026 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 8/26 Klage på vedtak om endring av sentral godkjenning fra DJUPEVÅG BYGG AS (klagesaksnr. 2026/2625).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

I klage innsendt 09.03.2026 ble vedtak av 05.03.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.02.2026 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.03.2026 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger. I vedtaket er det også henvist til at foretaket allerede har sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, og at dette området omfatter utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomte, prosjektering av utomhusarealer, herunder veg og parkeringsplass samt universell utforming av utomhusområder, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a med tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Djupevåg Bygg AS fikk sentral godkjenning første gang 05.05.2025. Foretaket har sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker: (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling- og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 12 inntektsmottakere og ligger i Austevoll i Vestland. Ole Olai Djupevåg er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for ham, men det er i organisasjonsplanen oppgitt at han har svennebrev. Videre består den faglige ledelsen av Torbjørn Fauskanger Marøy og Frode Henriksen. For Marøy er det dokumentert høyere fagskolegrad i bygg fra 2021 og mesterbrev i tømrerfaget fra samme år. For Henriksen er det dokumentert fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 1997.

Foretaket har sin virksomhet innen bygg og anlegg, herunder fremstilling, oppfølging, rehabilitering og vedlikehold av bygg og anlegg, samt det som naturlig står i forbindelse med dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 41.000 Oppføring av bygninger.

Saksgang

18.02.2026 Søknad

05.03.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

09.03.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at de ber om at saken vurderes på nytt. Bakgrunnen for klagen er at foretaket mener vurderingen av utdanningen ikke fullt ut tar hensyn til det samlede faglige innholdet i utdanningsløpet til faglig leder Torbjørn Fauskanger Marøy.

Videre skriver foretaket at Marøy opprinnelig startet sin tekniske fagskoleutdanning ved Bergen tekniske fagskole på studieretningen bygg og anlegg. Marøy valgte nettopp denne studieretningen for at den skulle gi kompetanse til å arbeide med planlegging og prosjektering av bygge- og anleggsprosjekter. Målet var å kunne arbeide med prosjekter fra planlegging av tomt og grunnarbeid til ferdig bygg.

Videre skriver foretaket at Marøy ikke fullførte utdanningen på dette tidspunktet, og at da han senere tok opp igjen studiet og fullførte ved fagskolen i Vestland, var fagskolereformen endret, og studiet ble formelt betegnet som bygg. Samtidig ble tidligere fag fra Bergen tekniske skole og Stavanger offshore tekniske fagskole godkjent gjennom vedtak om fritak, og at disse fagene dermed inngår i det samlede grunnlaget for vitnemålet.

Foretaket opplever at Marøys kompetanse i stor grad er vurdert ut fra tittelen på vitnemålet snarere enn det samlede faglige innholdet i utdanningen. Etter foretakets vurdering har dette ført til at Marøy har havnet mellom to utdanningssystemer, der han startet på studieretningen bygg og anlegg, men fullført etter en reform hvor studiet formelt betegnes som bygg.

Foretaket viser også til at det i forbindelse med søknaden også ble innhentet en faglig vurdering fra fagskolen i Vestland av innholdet i utdanningen. Foretaket henviser til at det i denne vurderingen fremgår at studiet dekker fagområdene bygg og anlegg, og at anleggsgag inngår som en integrert del av utdanningen. Det vises i den sammenheng til at studiet omfatter prosjektering av grunnarbeid, masseberegning, landmåling og va-teknikk. Etter foretakets vurdering bør denne faglige vurderingen fra skolen tillegges vekt ved vurderingen av utdanningens relevans.

Foretaket henviser også til at Marøy gjennom utdanningen har arbeidet med prosjektering av byggeprosjekter hvor også tilrettelegging av tomt og grunnarbeid inngår som en del av helheten. Videre skriver foretaket at Marøys utdanning har hatt som mål å gi kompetanse til å kunne planlegge og prosjektere byggeprosjekter fra idé til ferdig bygg, inkludert plassering av tiltak på tomt, grunnarbeider og masseberegning, byggesøknad og prosjektering samt koordinering av byggeprosesser.

Foretaket henviser også til at det i vedtaket fremgår at foretaket allerede har sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur, og hva dette omfatter. Foretaket oppfatter derfor at deler av fagområdet allerede ligger innenfor godkjenningsområdet foretaket har fått innvilget, og at avgrensningen mellom disse godkjenningene fremstår noe uklar, og at dette er en av grunnene til at de ber om at saken vurderes på nytt.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningssområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningssområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være høyere fagskolegrad innen anlegg.

Ved søknad om sentral godkjenning skal utdanningsnivåene i SAK10 § 11-2 være oppfylt i henhold til de funksjonene og tiltaksklassene foretaket søker om, jf. SAK10 § 11-3. Utdanning kan dokumenteres ved å legge frem kopi av vitnemål eller kvalifikasjonsbevis, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til en fullført utdanning i form av vitnemål eller tilsvarende dokumentasjon på fullført utdanning for at kravene til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Et vitnemål utstedes etter avsluttet grad i samsvar med studiets rammeplan. Det er en utdanningsinstitusjon eller annen instans som er tillagt slik myndighet som kan vurdere og godkjenne utdanninger. Direktoratet vurderer kun om dokumentert utdanning oppfyller kravene til utdanning, herunder relevans og nivå, som følger av byggesaksforskriften.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Frode Henriksen har fagbrev i anleggsmaskinførerfaget. Denne utdanningen oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for området.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt for Frode Henriksen.

Foretaket har også dokumentert at faglig leder Torbjørn Fauskanger Marøy har mesterbrev som bygg-/tømremester fra 2021 og fullført og bestått høyere fagskolegrad innen bygg samme år.

Både mesterbrev og høyere fagskolegrad oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningssområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

Spørsmålet blir derfor om noen av de dokumenterte utdanningene til Marøy er tilstrekkelig relevante for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming.

Ved vurderingen av om utdanningene anses som relevante vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningenes innhold og fagretning gjenspeiler det påklagde godkjenningssområdet innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningssområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b med tilhørende veiledning. Godkjenningssområdet omfatter prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming. Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veger, parkeringsplasser, gang- og sykkelveger, busslommer og lignende. Håndtering av overvann med avrenning til grøfter, sluk og tilsvarende inngår også. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til bruk og funksjonalitet. Målet er å sørge for at utendørsområdene er trygge og kan brukes av alle. Innvirkning på ytre miljø som for eksempel håndtering av overvann, handler om å lede overvannet til avløpssystemer til grøfter, bekker, sluk og lignende.

Godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming som krever mindre inngrep, der grunn- og forurensingsforholdene er lite problematiske, og innvirkning på ytre miljø er små. Fagområdet prosjektering av veg i tiltaksklasse 1 inkluderer også utforming og dimensjonering av veger som er definert som gang- og sykkelveger, tilkomstveger og mindre trafikkerte samleveger, med årstdøgns trafikk opptil 1500. Eksempler på tiltak i tiltaksklasse 1 kan være utforming av veger og utendørsområder for en gruppe av småhus eller hytter, utforming av mindre lekeplasser og prosjektering av deponier, masseuttak og oppfylling opptil 3 meter over opprinnelig nivå.

For at en utdanning skal være relevant for dette godkjenningssområdet må den gi nødvendig kompetanse for å ivareta nettopp utforming og dimensjonering av veger og lignende, utforming og planlegging av utendørsområder, håndtering av overvann osv. Utdanningen må derfor ha relevante fag for anleggsteknikk og veg, og gi det nødvendige teoretiske grunnlaget som kreves. Dette kan for eksempel tilegnes gjennom relevante emner som anleggsteknikk, teknisk planlegging, vegbygging, vegplanlegging, landskapsutforming, vann- og avløpsteknikk osv.

Direktoratet ønsker å presisere at det ved vurdering av utdanning tas en konkret vurdering av om utdanningens innhold gjenspeiler godkjenningssområdets innhold, og om den gir det nødvendige teoretiske grunnlaget. Det er ikke utelukkende retningen på utdanningen som er førende for vurderingen, men det konkrete innholdet i utdanningen som er gjennomført.

Utdanning som tømmer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Lærerplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner,

velge konstruksjoner og løsninger ved rehabiliterings- og ombyggingsarbeid som forebygger skader, og montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem. Direktoratet finner på bakgrunn av dette at mesterbrev i tømmerfaget ikke gir anleggsteknisk forståelse, og dermed ikke er relevant for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming.

Når det gjelder den høyere fagskolegraden innen bygg fremgår det av innsendt fagplan at utdanningen består av emnene *realfaglige redskap, yrkesrettet kommunikasjon, LØM-emnet, byggeprosessen, byggesaken, konstruksjon bygg m/fagl. led., drift/produksjon bygg, lokal tilpasning og hovedprosjekt*. Foretaket har også lagt ved et dokument fra fagskolen i Hordaland, der Marøy har fått innvilget søknad om å fullføre fagskoleutdanning innen bygg med fritak i emner fra tidligere utdanning ved Bergen tekniske fagskole og Stavanger offshore tekniske fagskole, med unntak av noen emner. Det fremgår også av innsendt vitnemål fra fagskolen i Hordaland at Marøy har fått fritak for flere av emnene. Direktoratet legger derfor til grunn at fagskolen i Hordaland har vurdert innholdet i emnene som Marøy har fra tidligere utdanning, til å oppfylle tilsvarende læringsutbytte som emnene som inngår i den høyere fagskolegraden.

Når det gjelder emnet realfaglige redskap består dette emnet hovedsakelig av matematikk og fysikk. Faget yrkesrettet kommunikasjon dreier seg om studieteknikk, kommunikasjon, IKT-verktøy, argumentasjon og drøfting, kildebruk osv. LØM-emnet dreier seg hovedsakelig om økonomistyring, organisasjon og ledelse samt markedsføringsledelse. Når det gjelder emnet byggeprosessen er hovedtemaene i dette emnet stikning og nivellering, materiallære, konstruksjonslære og bygg og anleggskonstruksjon. Det fremgår av fagets læringsutbytte at emnet skal gi kunnskap om følgende:

- digitale kart, metoder, og moderne utstyr for utførelse av enklere landmålingsoppdrag
- byggematerialenes oppbygging og karakteristiske egenskaper
- kraftbilder i enkle konstruksjoner og forklare hvilke belastninger dette vil gi på de ulike delene og sammenføyningene
- konstruksjoner innenfor bygg og anlegg både over og under bakkenivå

Emnet byggesaken dreier seg om søknadsprosedyrer, anbud og kontrakt, kvalitetsstyring og HMS samt tegningsforståelse. Når det gjelder emnet konstruksjon bygg med faglig ledelse, er det betongkonstruksjoner, konstruksjonslære, tre- og stålkonstruksjoner, bygningsfysikk og faglig ledelse som er hovedinnholdet. I emnet drift/produksjon bygg er hovedtemaene bygningsproduksjon, FDV/prosjektadministrasjon, anleggsdrift og geomatikk. Hovedelementene i anleggsdrift er beskrivelser, NS3420 for grunnarbeider, forurensinger i grunnen, masseforflytning, sikringstiltak og sprengningsarbeider, infrastruktur, grøftarbeider og sikkerhet samt trafikksikring og arbeidsvarsling.

Når det gjelder emnet lokal tilpasning har foretaket henvist til en uttalelse fra Vestland fylkeskommune der rektor Torbjørn Mjelstad skriver at dette emnet inneholder prosjektering av grunnarbeid, masseberegning, landmåling og va-teknikk. I tidligere søknad om sentral godkjenning er det vedlagt ytterligere dokumentasjon for dette emnet. Foretaket har informert om at dette emnet ble gjennomført som en gruppeoppgave der de prosjekterte et lagerbygg fra A-Å, fra plassering og masseberegning til søknadsgrunnlag og overlevering. Videre informerte Marøy om at han spesielt jobbet med branntegninger og branndimensjonering, FDV-dokumentasjon, byggesøknad, kontrakt og konkurransegrunnlag, men at han også bidro med prosjektering av grunnarbeid, masseberegning og VA. Oppgaven var også vedlagt søknaden. Dokumentasjonen er vedlagt klagesaken som vedlegg 4. Når det gjelder

hovedprosjekt, emnekode 00TB011, var hovedtemaet CEQUAL, som er et internasjonalt vurderingssystem for bærekraft i anleggsprosjekter. Også dette er vedlagt klagesaken som vedlegg 4.

Direktoratet anerkjenner at det er relevante elementer i flere av emnene. Det henvises i den sammenheng til at anleggsdrift inngår i emnet drift/produksjon bygg, at bygg og anleggskonstruksjon berøres i emnet byggeprosessen og at prosjektet i emnet lokal tilpasning har relevans i form av at prosjektering av grunnarbeid inngikk som en del av det. Direktoratet finner allikevel at utdanningens hovedtyngde er rettet mot bygg og byggeprosesser. Det anleggsrelaterte i utdanningen utgjør kun en begrenset del av det faglige innholdet og er på et overordnet nivå. Direktoratet vurderer derfor at utdanningen, til tross for enkelte relevante elementer, ikke i tilstrekkelig grad dekker kompetansebehovet som kreves for å ivareta godkjenningens områdes innhold og arbeidsoppgaver, sett opp mot SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b med tilhørende veiledning. Det henvises til det som er nevnt over om hva godkjenningens område omfatter, herunder utforming og dimensjonering av vegger, prosjektering av utearealer og landskapsutforming, håndtering av overvann, avrenning osv. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke tilstrekkelig relevant for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming.

Direktoratet har også sett på de enkelte fagene fra Stavanger offshore tekniske skole og Bergen tekniske fagskole, men kan ikke se at dette tilfører ytterligere relevant kompetanse, utover det som fremgår av vitnemålet fra fagskolen i Hordaland. Faget anleggsteknikk fremgår av karakterprotokollen fra Bergen tekniske fagskole, men det er ikke gitt karakter i faget. På bakgrunn av dette kan ikke faget tillegges vekt i relevansvurderingen.

Direktoratet finner på bakgrunn av ovennevnte at kravet til relevant utdanning ikke er oppfylt for Torbjørn Fauskanger Marøy.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningens område. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Angående godkjenningens område prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Som tidligere nevnt, ble det i vedtaket henvist til at foretaket allerede har sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1. Det ble presisert at dette området omfatter utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomte, prosjektering av

utomhusarealer, herunder veg og parkeringsplass samt universell utforming av utomhusområder, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a med tilhørende veiledning.

Foretaket har i klagen uttrykt at de forstår det som at deler av fagområdet allerede ligger innenfor et godkjenningsområde foretaket har fått innvilget, og at avgrensningen mellom dette godkjenningsområdet og prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming fremstår noe uklar.

Til dette bemerker direktoratet at godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur er et bredt område og omfatter mange ulike arbeider. Enkelte oppgaver som inngår i prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming kan dermed, i enkelte tilfeller, falle inn under prosjektering av arkitektur. Presiseringen i vedtaket var ment å tydeliggjøre at slike arbeider i enkelte tiltak kan dekkes av foretakets eksisterende godkjenning, og at foretaket i visse tilfeller kan erklære ansvarsrett på dette grunnlaget. Dette vil i så fall være forhold som må avklares i de enkelte tiltakene, der det er den aktuelle kommunen som vil være lokal bygningsmyndighet.

Godkjenningsområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming er allikevel et mer omfattende område, og for å kvalifisere for sentral godkjenning for dette området kreves det som sagt mer omfattende kompetanse innen veg- og anleggsteknikk. Som det følger av vurderingen ovenfor finner direktoratet at kravet til relevant utdanning ikke er oppfylt for dette godkjenningsområdet.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Djupevåg Bygg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Sak 9/26 Klage på vedtak om endring av sentral godkjenning fra BERGE BYGDESERVICE AS (klagesaksnr. 2026/2641).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I klage innsendt 09.03.2026 ble vedtak av 20.02.2026 påklaget av foretaket ved Simen Berge. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 16.02.2026 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.02.2026 avsto direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget, og er nå påklaget:

- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger.

Generelle opplysninger om foretaket

Berge Bygdeservice AS fikk sentral godkjenning første gang 18.11.2025. Foretaket har sentral godkjenning for utførelse av veg- og grunnarbeider, utførelse av landskapsutforming, utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg og utførelse av riving og miljøsanering, alle i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1-4 inntektsmottakere og ligger i Aurskog-Høland kommune i Akershus. Simen Berge er daglig leder. Han har fagbrev i landbruksmekanikerfaget fra 2016 og fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 2025.

Foretaket har sin virksomhet innen anleggsvirksomhet, snørydding og strøing og alt som hører naturlig til. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 81.320 Annen rengjøringsvirksomhet og snømåking.

Saksgang

16.02.2026 Søknad

20.02.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

09.03.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved daglig leder Simen Berge skriver i klagen at han mener vurderingen av fagbrevet hans ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til Berges samlede kompetanse og erfaring innen fagområdet. Berge skriver også at selv om fagbrevet hans er registrert som landbruksmekaniker, har han gjennom arbeidserfaring, praksis og kompetanse opparbeidet

relevant faglig bakgrunn som er direkte knyttet til arbeidene som omfattes av søknaden om sentral godkjenning.

Videre skriver Berge at utdanningsløpet som landbruksmekaniker har en stor del av sveising, noe han mener er veldig relevant i forhold til godkjenningsområdet, da det blant annet er stort fokus på riktig montering av bolter og muttere. Berge mener dette er relevant for montering av stålkonstruksjoner, i større grad enn det en tømrer har kunnskap om.

Berge ber derfor om at saken vurderes på nytt, der hans formelle utdanning og dokumenterte praksis tas med i en helhetlig vurdering av kompetansen.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag-/svennebrev, med tilhørende 2 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fag-/svennebrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert at daglig leder Simen Berge har fagbrev som landbruksmekaniker fra 2016 og fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 2025.

Fagbrev oppfyller krav til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningsområdet.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at

utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

I brev av 24.01.2014 i forbindelse med sak 14/1823 har departementet også uttalt at foretak som søker om sentral godkjenning, må oppfylle krav til både utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

«Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om. [...]

Tanken bak kravet til relevant utdanning er altså at foretaket, som et minimum, skal ha teoretisk kunnskap om fagområdet det arbeider innenfor og dermed også nødvendige forutsetninger for å kunne utføre arbeidet riktig i henhold til plan- og bygningsloven.

I tillegg til at utdanningen må være relevant for området det søkes om, må det også dokumenteres relevant praksis. Selv om praksisen det vises til er både relevant og langvarig vil det likevel ikke være tilstrekkelig for å kunne få sentral godkjenning innen et godkjenningsområde dersom ikke utdanningen også er relevant. Det er med andre ord et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis.»

Departementet har også i brev til direktoratet (daværende Statens bygningstekniske etat), datert 11.09.2008 uttalt følgende om nødvendigheten av riktig utdanning for å få sentral godkjenning:

«Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032»

Det er med andre ord et absolutt krav om relevant utdanning. Spørsmålet blir derfor om fagbrev i landbruksmekanikerfaget eller fagbrev i anleggsmaskinførerfaget er tilstrekkelig relevant for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i med tilhørende veiledning. Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall og prefabrikkerte betongelementer. Eventuelle sikringstiltak, montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og brannetting inngår også i fagområdet. Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i bygg eller anlegg i pålitelighetsklasse 1. Dette kan for eksempel være bensinstasjoner, enkle industribygg og lager- eller landbruksbygg. Andre eksempler kan være nye balkonger på boligblokker inntil 5 etasjer, solavskjerming, tak over inngangsparti og mezzanin. Bruer og kulverter med

spennvidder inntil 10 meter og tårn inntil 10 meters høyde omfattes også av denne tiltaksklassen.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet må utdanningen gi et nødvendig teoretisk grunnlag innen eksempelvis byggeteknikk og materiallære, og utdanningen må gi tilstrekkelig forståelse av konstruksjonsprinsipper, materialeegenskaper, og aktuelle metoder for montering og sammenføring av metall- eller betongkonstruksjoner.

Utdanning i landbruksmekanikerfaget handler om reparasjon og vedlikehold av landbruksmaskiner og utstyr. Faget handler også om å utvikle kompetanse i feilsøking, diagnose, reparasjon og vedlikehold for å medvirke til sikker drift av maskiner og utstyr. Kjerneelementene i utdanningen er helse, miljø og sikkerhet, maskinteknologi og reparasjonsteknikk samt planlegging og dokumentasjon. Kompetansemålene for utdanningen er blant annet at man skal kunne planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver ut ifra prosedyrer, standarder og henvisninger fra fabrikant og søke etter feil på systemer og komponenter. Videre skal man kunne gjennomføre reparasjoner og vedlikehold på elmotorer og forbrenningsmotorer, transmisjoner og drivverk, ramme og lasteutstyr, bremses og styring, hydrauliske systemer og pneumatikk, elektriske og elektroniske systemer, digitale systemer, komfort og klimaanlegg, automatiserte maskinstyringssystem osv.

Når det gjelder utdanning i anleggsmaskinførerfaget handler dette om å legge til rette for å bygge om samfunnets infrastruktur med tanke på utførelse av grunnarbeid, bygge vei, jernbane og infrastruktur for vann, avløp og strøm. Kjerneelementene i utdanningen er bruk av anleggsmaskiner, kvalitetssikring og vedlikehold og helse, miljø og sikkerhet. Kompetansemålene for utdanningen er blant annet at man skal kunne velge og bruke masseforflytningsmaskiner tilpasset arbeidsoppgaven, grave, laste, transportere, legge ut og finavrette ulike type masser, utføre vedlikehold og enkle reparasjoner på anleggsmaskinen, planlegge bygging av infrastruktur, beregne areal, volum, vekt, høyde og vinkler i tråd med arbeidsoppgaven og vurdere konsekvenser ved feilmåling, kontrollere fall og plan i grøft, byggegrop og vei, bruke GPS og maskinstyringssystemer ved bruk av masseforflytningsmaskiner, og sikre fastmerker og utmålte punkter og vurdere konsekvenser av feilmarginer. Videre skal man kunne fundamentere grunnen, bygge opp konstruksjoner og komprimere ulike massetyper i henhold til tegninger og beskrivelser, legge rør og montere kummer etter tegninger og beskrivelser, behandle forurenset masse osv.

Direktoratet finner ikke at noen av de ovennevnte utdanningene gir tilstrekkelig kompetanse innen byggeteknikk, materiallære eller andre fagområder til at de gir det nødvendige teoretiske grunnlaget til å ivareta montering av bærende metall eller betongkonstruksjoner med tilhørende oppgaver. På bakgrunn av dette er det etter direktoratets vurdering ikke dokumentert at Berge har relevant utdanning for det påklagde godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Når det gjelder utdanning som tømmer ønsker direktoratet å bemerke at utdanning i tømmerfaget til sammenligning innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Lærerplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet dreier seg om bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, montering av ulike typer komplette veggkonstruksjoner og konstruksjoner i sammensatte materialer som stål og lettmetall i tillegg

til valg av konstruksjoner og løsninger. Det er på bakgrunn av denne opplæringen og ivaretagelsen av relevante grensesnitt at utdanningen som tømrer vurderes relevant for området.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningsområdet. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Berge Bygdeservice AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagde godkjenningsområdet.»

Sak 10/26 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra NORSK MASSEGJENBRUK AS (klagesaksnr. 2026/3051).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker for alle typer tiltak i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

I klage innsendt 20.03.2026 ble vedtak av 27.02.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 11.02.2026 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.02.2026 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget og er nå påklaget:

- Ansvarlig søker for alle typer tiltak i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Avslaget ble på generelt grunnlag begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert at kravet til fast ansettelse med tilstrekkelig stillingsprosent var oppfylt, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 med tilhørende veiledning. Avslaget for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 var også begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med nødvendig utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger. Foretaket hadde heller ikke dokumentert nødvendig praksislengde for området, jf. SAK10 § 11-3.

For godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 var avslaget også begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med nødvendig utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger. Foretaket hadde heller ikke dokumentert relevant praksis for området, jf. SAK10 §§ 11-1, 11-3, 11-4 og 11-5 med tilhørende veiledninger.

For godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider var avslaget også begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert faglig ledelse med nødvendig utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1, 11-2 og 11-5 med tilhørende veiledninger. Foretaket hadde heller ikke dokumentert nødvendig praksislengde for området, jf. SAK10 § 11-3.

Generelle opplysninger om foretaket

Norsk Massegjennbruk AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret ingen inntekstmottakere og ligger i Oslo. Tommy Brøndbo Duklæt er daglig leder. Han har bachelorgrad fra studieprogram logistikingeniør fra 2018. Foretaket driver konsulent- og entreprenørvirksomhet innen bygge- og anleggsbransjen, med særlig fokus på massehåndtering, og investering i fast eiendom, selskaper, verdipapirer og det som naturlig faller inn under dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

11.02.2026 Søknad

27.02.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

20.03.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved daglig leder Tommy Brøndbo Duklæt skriver at bakgrunnen for klagen er at de ønsker å bidra til en så riktig og fullstendig vurdering som mulig. Etter å ha gått gjennom vedtaket anerkjenner foretaket at deler av faglig leders praksis ikke kom tydelig nok frem i den opprinnelige søknaden. Foretaket har derfor lagt ved en del tilleggsdokumentasjon og håper at dette kan gi et bedre grunnlag for vurderingen av foretakets kompetanse innen de aktuelle godkjenningsområdene. Foretaket skriver også at de har full forståelse dersom direktoratet eventuelt vurderer en annen tiltaksklasse som mer passende.

Foretaket skriver blant annet at de i klagesaksomgangen har lagt ved arbeidsavtale for Duklæt som dokumenterer at han er fast ansatt i foretaket som daglig leder, faglig leder og prosjektleder.

Når det gjelder godkjenningsområdet ansvarlig søker så skriver foretaket at de ikke har behov for godkjenning som ansvarlig søker for alle typer tiltak, da foretakets arbeid er knyttet til grunnarbeid og massehåndtering. Foretaket ber derfor om å få innvilget rollen som ansvarlig søker for tiltak innen vesentlig terrenginngrep i stedet. Videre skriver foretaket at Duklæt har erfaring som ansvarlig søker i byggesak gjennom Linderudsletta 1-13 der foretaket var ansvarlig søker for terrenginngrep, jordvoller og etablering av utendørs møteplasser og aktivitetsområder. Videre skriver foretaket at tiltaket ligger i tiltaksklasse 2, og dokumenterer etterprøvable praksis innen terrenginngrep. Videre informerer foretaket om at Duklæt har omfattende erfaring med søknadsprosesser og myndighetskontakt gjennom flere saker hos Statsforvalteren. Disse sakene gjaldt i følge Duklæt prosessledelse, dokumentasjon, miljøfaglige vurderinger og dialog med myndigheter. Foretaket henviser også til at Duklæt var prosjektleder for tiltakshaver med ansvar for koordinering av fag, kvalitetssikring av planmateriale og dialog med kommunen.

Når det gjelder prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 anfører foretaket at Duklæts praksis innen prosjektering av avfallssuganlegg er direkte relevant for fagområdet, da avfallssug er tekniske installasjoner som i funksjon og oppbygning ligger tett opp mot ventilasjons- og klimainstallasjoner.

I tillegg skriver foretaket at Duklæt har erfaring fra Fornebubanen, som var et prosjekt med omfattende tekniske installasjoner og tverrfaglig koordinering. Foretaket anfører at denne praksisen viser at Duklæt har erfaring med prosjektering av tekniske installasjoner som krever samme kompetanse som ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Når det gjelder utførelse av veg- og grunnarbeider skriver foretaket at Duklæt har utført tekniske installasjoner og grunnarbeider i en rekke byggesaker som blant annet innebar drenering, overvann og sigevann, grunnarbeider og massehåndtering. Foretaket henviser også til attest fra Veidekke som de mener dokumenterer fem års praksis innen massehåndtering, herunder etablering, drift og avslutning av masseinntak, planarbeid, terrengutforming, massehåndtering, miljøvurderinger, miljødokumentasjon, forurensningsvurderinger, myndighetskontakt og anleggsledelse.

Foretaket håper disse opplysningene gjør det enklere å vurdere saken videre.

Det er også vedlagt arbeidsavtale, vitnemål, attest fra Veidekke Industri AS, CV og erklærte ansvarsretter for flere prosjekter.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker for alle typer tiltak i tiltaksklasse 2, prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2. Direktoratet finner heller ikke at kravene er oppfylt for lavere tiltaksklasser.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Forhold knyttet til fast ansettelse

Det er et vilkår for å kunne få sentral godkjenning at foretakets faglige ledelse er fast ansatt, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Dette for å sikre at den faglige ledelsen har nødvendig formell og reell innflytelse. Faglig ledelse er i SAK10 § 1-2 bokstav e definert som en eller flere personer i foretaket som oppfyller kravene til kvalifikasjoner i kapittel 11, og som har myndighet til å ta beslutninger av betydning for oppfyllelse av krav i plan- og bygningsloven ved gjennomføring av søknadspåtlitte tiltak. Den faglige ledelsen må ha en ansettelsesprosent som sikrer at den ansatte har tid til i tilstrekkelig grad å ivareta kravene i plan- og bygningsloven.

Foretaket informerte i søknadsomgangen om at det ikke hadde fast ansatte i foretaket, og kravet til fast ansettelse var dermed ikke oppfylt.

Foretaket har i klagesaksomgangen dokumentert at Tommy Brøndbo Duklæt er fast ansatt i foretaket som daglig leder, faglig leder og prosjektleder. Videre fremgår det at stillingen er en deltidsstilling på mellom 10 – 25% tilsvarende 4-10 timer per uke. Foretaket har også informert om at Duklæt har reell beslutningsmyndighet og at han har ansvar for kvalitetssystemet. Foretaket har også informert om at Duklæt også er fast ansatt i et annet foretak.

Foretaket har informert om at det ikke er andre ansatte i Norsk Massegjenbruk AS, og det er også informert om at foretaket ikke bruker underentreprenører eller underkonsulenter. Direktoratet legger derfor til grunn at Duklæt både har formell og reell innflytelse i foretaket, og i arbeidene som gjøres av foretaket.

Direktoratet anser på bakgrunn av dette kravet til fast ansatt faglig ledelse som oppfylt.

Generelt om kravene til utdanning

Ved søknad om sentral godkjenning skal utdanningsnivåene i SAK10 § 11-2 være oppfylt i henhold til de funksjonene og tiltaksklassene foretaket søker om, jf. SAK10 § 11-3. Utdanning kan dokumenteres ved å legge frem kopi av vitnemål eller kvalifikasjonsbevis, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til

en fullført utdanning i form av vitnemål eller tilsvarende dokumentasjon på fullført utdanning for at kravene til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 59/20, 26/21, 14/22, 5/23, 20/24 og 5/25.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningssområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningssområdet.

I søknadsomgangen dokumenterte foretaket en karakterutskrift tilhørende Duklæt fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) fra studieprogram logistikkingeniør. Ettersom det ikke var dokumentert vitnemål eller annen tilsvarende dokumentasjon på at utdanningen var fullført og bestått, ble kravet til nødvendig utdanningsnivå ansett som ikke oppfylt i søknadsomgangen.

Foretaket har i klagesaksomgangen dokumentert vitnemål for Duklæt, der det fremgår at han har blitt tildelt graden bachelor i ingeniørfag fra studieprogram logistikkingeniør.

Bachelorgrad oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for området.

Spørsmålet videre blir derfor om utdanningen til Duklæt er tilstrekkelig relevant for godkjenningssområdet ansvarlig søker.

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av plan- og bygningsloven (pbl.) § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-n. Ansvarlig søkers ansvar

innebærer blant annet ansvar for at byggesøknaden inneholder nødvendige opplysninger for at kommunen skal kunne ta stilling til om tiltaket er i samsvar med bestemmelser og tillatelser. Videre skal ansvarlig søker samordne de ansvarlig prosjekterende, utførende, og kontrollerende og påse at alle oppgaver er belagt med ansvar samt sende inn nødvendige opplysninger for kommunens utstedelse av ferdigattest, jf. pbl. § 23-4. Ansvarer innebærer også blant annet deltakelse i forhåndskonferanse, håndtering av nabovarsling, å avklare dispensasjonsbehov, foreslå tiltaksklasser for de ulike fagområdene og utarbeide tiltaksprofil og avklare ansvarsområder, jf. SAK10 § 12-2. Ansvarer forutsetter dermed fagkunnskaper og forståelse innen bygg- og anleggstekniske emner og byggeprosess.

Det fremgår av nettsidene til NTNU at man som logistikkingeniør kombinerer teknologi, økonomi og ledelse for å forbedre og optimalisere prosesser i både private bedrifter og offentlige virksomheter, der man blant annet lærer å strukturere, planlegge og styre komplekse verdikjeder. Det fremgår av innsendt fagplan at utdanningen blant annet hadde opplæring i emner som *datateknikk, matematikk, miljøriktig, effektiv og sikker distribusjon, ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder, fysikk/kjemi, prosjektledelse, produksjons- og kvalitetsstyring, operasjonsanalyse, innkjøp og forsyningsledelse, statistikk og økonomi, prosjekt logistikk, elektro- og automatiseringsteknikk, driftslogistikk og risikostyring og ingeniørfaglig systemtenking.*

På bakgrunn av retningen og innholdet i utdanningen kan ikke direktoratet se at utdanningen gir den nødvendige fagkunnskapen og forståelsen innen byggeprosess eller bygg-/anleggstekniske emner for øvrig til at den er relevant for å ivareta ansvarlig søkers ansvar og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke relevant for godkjenningsområdet ansvarlig søker.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket blant annet har vist til et referanseprosjekt fra 2026 der det er bekreftet gjennom Oslo kommunes innsynsløsning at foretaket var ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 for etablering av utendørs møteplasser og områder for aktivitet. Det er også vist til et prosjekt fra 2022 der Duklæt var prosjektleder i forbindelse med regulering av et steinbrudd som innebar omfattende koordinering mellom flere foretak, grunneiere, politikere, saksbehandlere i kommunen og andre interessenter. Foretaket har dermed vist til praksis som omhandler arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningsområdet, med tanke på utforming av søknad, oppfølging, koordinering og samordning av ulike aktører. Disse prosjektene dokumenterer imidlertid ikke, isolert sett, at kravet til praksislengde er oppfylt. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Det er også nevnt flere prosjekter i klagebrevet til foretaket, der det er henvist til at Duklæt har omfattende erfaring med søknadsprosesser og myndighetskontakt gjennom flere saker hos Statsforvalteren, og at disse sakene innebar prosessledelse, dokumentasjon, miljøfaglige vurderinger og dialog med myndigheter. Disse prosjektene er ikke godt nok beskrevet til at direktoratet kan vurdere om de er relevante for området. Direktoratet bemerker også at erfaring fra planprosesser kan være relevant for koordinering- og samordningsdelen av ansvarlig søkers ansvar, men at dette ikke er tilstrekkelig for å ivareta helheten av ansvaret med tanke på utforming av søknad med tilhørende vedlegg, avklare ansvarsområder, oppfølging av byggesaken, søke om ferdigattest osv. Det vises i denne sammenheng til Ot.prp. nr 45 (2007-2008) kap. 10.8.1, hvor det heter at det ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres at foretakets faglige ledelse må vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for. Det henvises også til SAK10 § 11-4 første og femte ledd med tilhørende veiledning, der det fremgår at foretak som søker om sentral godkjenning og påtar seg ansvar som ansvarlig søker ha faglig ledelse med relevant praksis fra utførelse eller prosjektering, i tillegg til praksis med samordning og *utforming av søknad med underlag*.

Kravet til praksis er derfor ikke oppfylt.

Når det gjelder foretakets anførsel om at de ikke har behov for godkjenning som ansvarlig søker for alle typer tiltak, men heller ansvarlig søker for tiltak innen vesentlig terrenginngrep i stedet, bemerker direktoratet at sentral godkjenning er knyttet opp mot konkrete fastsatte godkjenningsområder i SAK10 § 13-5. Det kan ikke gjøres endringer på disse områdene.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er høyere fagskolegrad med tilhørende 10 års relevant praksis, eller bachelorgrad eller tilsvarende, med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning innen området vil for eksempel være innen KEM eller VVS.

I søknadsomgangen dokumenterte foretaket en karakterutskrift tilhørende Duklæt fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) fra studieprogram logistikkingeniør. Ettersom det ikke var dokumentert vitnemål eller annen tilsvarende dokumentasjon på at utdanningen var fullført og bestått, ble kravet til nødvendig utdanningsnivå ansett som ikke oppfylt i søknadsomgangen.

Foretaket har i klagesaksomgangen dokumentert vitnemål for Duklæt, der det fremgår at han har blitt tildelt graden bachelor i ingeniørfag fra studieprogram logistikkingeniør.

Bachelorgrad oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for området.

Spørsmålet videre blir derfor om utdanningen til Duklæt er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner.

Godkjenningssområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav k med tilhørende veiledning. Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter prosjektering av installasjoner med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner. Dette omfatter blant annet dimensjonering av ventilasjonsaggregater, produkter og komponenter samt fastlegging av luftmengder og dimensjoner på kanaler. Dimensjonering og kravspesifikasjon til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller inngår også i oppgaven i tillegg til utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon for utførelse og som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold. For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningssområdet må den gi tilstrekkelig faglig grunnlag innen ventilasjonsteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til ventilasjonsanlegg og kjøle- og oppvarmingssystemer.

Det fremgår av nettsidene til NTNU at man som logistikkingeniør kombinerer teknologi, økonomi og ledelse for å forbedre og optimalisere prosesser i både private bedrifter og offentlige virksomheter, der man blant annet lærer å strukturere, planlegge og styre komplekse verdikjeder. Det fremgår av innsendt fagplan at utdanningen blant annet hadde opplæring i emner som *datateknikk, matematikk, miljøriktig, effektiv og sikker distribusjon, ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder, fysikk/kjemi, prosjektledelse, produksjons- og kvalitetsstyring, operasjonsanalyse, innkjøp og forsyningsledelse, statistikk og økonomi, prosjekt logistikk, elektro- og automatiseringsteknikk, driftslogistikk og risikostyring og ingeniørfaglig systemtenking.*

På bakgrunn av retningen og innholdet i utdanningen kan ikke direktoratet se at utdanningen gir den nødvendige fagkunnskapen innen fag knyttet til ventilasjon eller kjøle og oppvarmingssystemer forøvrig til at den er relevant for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke relevant for godkjenningssområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til prosjektering og dimensjonering av automatiserte anlegg for innsamling av avfall, såkalte avfallssug. Foretaket anfører i klagesaksomgangen at avfallssug er tekniske installasjoner som ligger tett opp mot ventilasjons- og klimainstallasjoner. Direktoratet henviser til det som er nevnt ovenfor om hva godkjenningssområdet omfatter, herunder prosjektering av installasjoner med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner. Ettersom avfallssug ikke er installasjon med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjon, kan ikke direktoratet se at praksis med prosjektering av avfallssug er relevant for godkjenningssområdet.

Kravet til praksis er derfor ikke oppfylt.

Direktoratet bemerker også kort at når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og

utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet. Relevant utdanning innen området vil for eksempel være innen anlegg.

I søknadsomgangen dokumenterte foretaket en karakterutskrift tilhørende Duklæt fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) fra studieprogram logistikkingeniør. Ettersom det ikke var dokumentert vitnemål eller annen tilsvarende dokumentasjon på at utdanningen var fullført og bestått, ble kravet til nødvendig utdanningsnivå ansett som ikke oppfylt i søknadsomgangen.

Foretaket har i klagesaksomgangen dokumentert vitnemål for Duklæt, der det fremgår at han har blitt tildelt graden bachelor i ingeniørfag fra studieprogram logistikkingeniør.

Bachelorgrad oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for området.

Spørsmålet videre blir derfor om utdanningen til Duklæt er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider.

Godkjenningsrådets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b med tilhørende veiledning.

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 omfatter graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop, normal komprimering, dreneringsarbeider med krav til filterlag og utlegging av drenerende lag. Graving, avstivning, sprengning, fundamentering for vann- og avløpsledninger ved normale grunnforhold med grøfter dypere enn 2 meter samt gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskafer og trafikkbelastning omfattes også. Andre eksempler kan være utførelse av fundament for veger med en daglig trafikkmengde på 1500- 5000 kjøretøy. Planeringsarbeider, utførelse av forstøtningskonstruksjoner og skråningsbeskyttelse tilsvarende vanskelige forhold er også eksempler på arbeider i tiltaksklasse 2. Godkjenningsområdet omfatter også sprengning med skjæringshøyde inntil 8 meter fra opprinnelig nivå og sprengning av grop eller skjæringer med høyde under 8 meter med krav til kontur i utførelsesklasse 2 og med middels risiko for skader. Sprengning av grop i tett bebyggelse og mindre sprengningsarbeider i vann inngår også. Andre eksempler på arbeider i denne tiltaksklassen kan være oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 meter fra opprinnelig nivå, fjellarbeider i dagen og fjellsikring.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet må den gi tilstrekkelig faglig grunnlag innen anleggsteknikk og fagområder knyttet til grunnarbeid med graving, planering, sprengning, masseforflytting, vegbygging og fundamentering.

Det fremgår av nettsidene til NTNU at man som logistikkingeniør kombinerer teknologi, økonomi og ledelse for å forbedre og optimalisere prosesser i både private bedrifter og offentlige virksomheter, der man blant annet lærer å strukturere, planlegge og styre komplekse verdikjeder. Det fremgår av innsendt fagplan at utdanningen blant annet hadde opplæring i emner som *datateknikk, matematikk, miljøriktig, effektiv og sikker distribusjon, ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder, fysikk/kjemi, prosjektledelse, produksjons- og kvalitetsstyring, operasjonsanalyse, innkjøp og forsyningsledelse, statistikk og økonomi, prosjekt logistikk, elektro- og automatiseringsteknikk, driftslogistikk og risikostyring og ingeniørfaglig systemtenking.*

På bakgrunn av retningen og innholdet i utdanningen kan ikke direktoratet se at utdanningen gir den nødvendige fagkunnskapen innen fag knyttet til anleggsteknikk til at den er relevant for utførelse av veg- og grunnarbeider. Utdanningen vurderes på bakgrunn av dette som ikke relevant for godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til et referanseprosjekt fra 2023 der Duklæt, da han jobbet i Veidekke Industri, var anleggsleder/prosjektingeniør i forbindelse med drift av anlegg for massehåndtering i Oslo. Det bekreftes gjennom Oslo kommunes innsynsløsning at foretaket Veidekke Industri AS hadde ansvarsrett for veg og grunnarbeider: etablering av drift og håndtering av sigevann/overvann. Det er også vist til to referanseprosjekter fra samme år som også dreide seg om drift av anlegg for masser der Duklæt var anleggsleder/prosjektingeniør. Det er også ramset opp flere prosjekter i klagebrevet til foretaket der det er henvist til at Duklæt har erfaring fra drenering, overvann og sigevann, grunnarbeider og massehåndtering. Direktoratet finner at det er vist til enkelte arbeider som omfattes av det påklagde godkjenningsområdet, men at flere av prosjektene ikke er godt nok beskrevet til at direktoratet kan vurdere om de er relevante og dekkende for området. Det henvises i denne sammenheng til Ot.prp. nr 45 (2007-2008) kap. 10.8.1, hvor det heter at det ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres at foretakets faglige ledelse må vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for. Håndtering av sigevann/overvann og massehåndtering alene vil ikke være dekkende praksis sett opp mot det faglige innholdet i godkjenningsområdet. Det fremstår også uklart når disse prosjektene er utført og om de, isolert sett, oppfyller kravet til nødvendig praksislengde.

Kravet til praksis er derfor ikke oppfylt.

Direktoratet bemerker også kort at når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Norsk Masegjenbruk AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningssområdene ansvarlig søker for alle typer tiltak i tiltaksklasse 2, prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2. Direktoratet finner heller ikke at kravene er oppfylt for lavere tiltaksklasser.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagde godkjenningssområdene.»

Sak 11/26 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra NORSK BETONGREHABILITERING AS (klagesaksnr. 2026/3113).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområder:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

I klage innsendt 21.03.2026 ble vedtak av 19.03.2026 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 03.03.2026 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.03.2026 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Avslaget for samtlige områder ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3.

For godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 var avslaget også begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant praksis.

Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 og utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Norsk Betongrehabilitering AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1-4 inntektsmottakere og ligger i Kongsberg. Jan Torger Hvila er daglig leder. Han har svennebrev i murerfaget fra Danmark fra 2008 og karakterutskrift fra fagskoleutdanning innen anlegg.

Foretaket har sin virksomhet innen rehabilitering av mur- og betongkonstruksjoner. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.910 Murerarbeid.

Saksgang

03.03.2026 Søknad

19.03.2026 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

21.03.2026 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretakets hovedanførsel er at vedtaket bygger på en uriktig rettsanvendelse og en mangelfull helhetsvurdering av kvalifikasjonene etter SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Videre skriver foretaket at direktoratet har lagt til grunn at utdanningskravet ikke er oppfylt, og at praksis ikke kan kompensere for dette. Foretaket mener dette ikke er i samsvar med forskriftens system, hvor det skal foretas en samlet vurdering av utdanning, praksis og realkompetanse. Foretaket mener også at det ikke er tilstrekkelig vurdert hvordan den dokumenterte praksisen, prosjektledererfaringen og spesialkompetansen samlet sett oppfyller kvalifikasjonskravene.

Når det gjelder utdanning så skriver foretaket at faglig leder har fullført og bestått murerutdanning ved Københavns Tekniske Skole i 2008, og at dette er dokumentert med svennebrev. Foretaket skriver at utdanningen gir bred kompetanse innen murkonstruksjoner, tegl, puss og restaureringsarbeid. Foretaket anfører også at det i dansk byggebransje er

vanlig at faglærte murere som etablerer og driver egen virksomhet omtales som muremester. Videre skriver foretaket at faglig leder gjennom sin bakgrunn som utdannet murer, kombinert med omfattende erfaring som prosjektleder og daglig leder, har opparbeidet kompetanse tilsvarende dette nivået. Foretaket henviser også til faglig leder har gjennomført fagskoleutdanning på ca. 100 studiepoeng, inkludert fag innen ledelse og økonomi, og at den samlede utdanningen og erfaringen derfor må vurderes samlet etter SAK10.

Foretaket henviser også til at faglig leder har over 25 års relevant praksis innen mur og betongfaget, og at dette dokumenterer praksis på et nivå som klart oppfyller kravene til tiltaksklasse 2.

Videre skriver foretaket at det også er fremlagt et utvalg av prosjekter som illustrerer bredden og kompleksiteten i praksisen, og at disse er tilstrekkelige til å dokumentere oppfyllelse av kravene til relevant praksis.

Når det gjelder betongkompetanse så skriver foretaket at faglig leder er godkjent av Betongopplæringsrådet i UPK3 og RPK3. Foretaket mener dette må ses i sammenheng med dokumentert praksis.

Når det gjelder betongpraksisen skriver foretaket at direktoratets vurdering av at praksisen ikke er relevant, bygger på en for snever forståelse av fagområdet. Foretaket mener betongrehabilitering av eksisterende konstruksjoner og utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner forutsetter inngående kunnskap om betongkonstruksjoner, armering og bæresystemer. Foretaket henviser også til at det er dokumentert praksis fra Statens Vegvesen med kontroll av forskaling, armering og støpearbeider. Foretaket henviser også til at de er godkjent lærebedrift i murerfaget og betongfaget, som forutsetter tilstrekkelig faglig kompetanse til opplæring på fagbrevnivå.

Foretaket ber på bakgrunn av dette om at vedtaket omgjøres.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagde godkjenningssområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningssområdene det søker sentral godkjenning for. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Generelt om kravene til utdanning

Ved søknad om sentral godkjenning skal utdanningsnivåene i SAK10 § 11-2 være oppfylt i henhold til de funksjonene og tiltaksklassene foretaket søker om, jf. SAK10 § 11-3. Utdanning kan dokumenteres ved å legge frem kopi av vitnemål eller kvalifikasjonsbevis, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til en fullført utdanning i form av vitnemål eller tilsvarende dokumentasjon på fullført utdanning for at kravene til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas

saksnummer 59/20, 26/21, 14/22, 5/23, 20/24 og 5/25.

Et vitnemål utstedes etter avsluttet grad i samsvar med studiets rammeplan. Det er en utdanningsinstitusjon eller annen instans som er tillagt slik myndighet som kan vurdere og godkjenne bruken av titler som bachelor, master, sivilingeniør osv. Direktoratet må forholde seg til vurderingen som er gjort av relevant utdanningsmyndighet. Direktoratet vurderer kun om dokumentert utdanning oppfyller kravene til utdanningsnivåene som følger av byggesaksforskriften. I tilfeller der det ikke er dokumentert eller bekreftet fra relevant myndighet at grad er oppnådd eller at utdanningen er fullført og bestått, er ikke kravet til utdanningsnivå oppfylt. Når det gjelder begrepet «tilsvarende utdanning», vil direktoratet bemerke at begrepet tilsvarende er ment å ta hensyn til utenlandsk utdanning og eldre utdanning som fulgte andre reformer, for eksempel med vektall istedenfor studiepoeng, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

I brev av 24.01.2014 i forbindelse med sak 14/1823 har departementet også uttalt at foretak som søker om sentral godkjenning, må oppfylle krav til både utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

«Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om. [...]

I tillegg til at utdanningen må være relevant for området det søkes om, må det også dokumenteres relevant praksis. Selv om praksisen det vises til er både relevant og langvarig vil det likevel ikke være tilstrekkelig for å kunne få sentral godkjenning innen et godkjenningsområde dersom ikke utdanningen også er relevant. Det er med andre ord et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis.»

Departementet har også i brev til direktoratet (daværende Statens bygningstekniske etat), datert 11.09.2008 uttalt følgende om nødvendigheten av riktig utdanning for å få sentral godkjenning:

«Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf. også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032»»

Det er med andre ord et absolutt krav om at man ved søknad om sentral godkjenning må oppfylle krav til *både* utdanning og praksis, og at det ikke er anledning til å foreta realkompetansevurderinger.

Byggesaksforskriften stiller også krav om formell utdanning, og tar utgangspunkt i ulike utdanningsnivåer, der fag-/svennebrev er minimumskravet. Kompetanse i form av kurs, sertifiseringer eller andre autorisasjoner oppfyller ikke dette kravet, og kan ikke veie opp for manglende formell, relevant utdanning.

Vurdering av nivå på svennebrev som murer fra Danmark

Foretaket har i klagen anført at det i dansk byggebransje er vanlig at faglærte murere som etablerer og driver egen virksomhet omtales som murmester. Videre skriver foretaket at faglig leder gjennom sin bakgrunn som utdannet murer, kombinert med omfattende erfaring som prosjektleder og daglig leder, har opparbeidet kompetanse tilsvarende dette nivået.

For å vurdere hva slags utdanningsnivå en utdanning tilsvarer må man se hen til det de nasjonale og det europeiske kvalifikasjonsrammeverkene. Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket regulerer ulike kvalifikasjoner, og definerer kvalifikasjoner i form av et dokumentert næringsutbytte på et gitt nivå. Læringsutbyttet er vurdert etter bestemte kriterier og formelt godkjent av ansvarlig myndighet. Det er også et eget rammeverk for europeiske kvalifikasjoner. Det europeiske rammeverket definerer læringsutbytte på 8 forskjellige nivåer for alle typer kvalifikasjoner, og kan brukes til å oversette kvalifikasjoner mellom nasjonale systemer. Systemet er basert på det samme som det nasjonale, nemlig læringsutbytte, som vil si hva en person vet, forstår og kan. Norsk fag-/svennebrev innplasseres eksempelvis på nivå 4 i både det nasjonale og det europeiske kvalifikasjonsrammeverket.

Når det gjelder utdanning som murer i Danmark, er dette en såkalt erhvervsutdannelse som er innplassert i både det danske og det europeiske kvalifikasjonsrammeverket på nivå 4, som vil si på samme nivå som det norske fag-/svennebrevet. Beskrivelse fra Europass, som er et nettverktøy som kan brukes til å dokumentere kvalifikasjoner, er vedlagt klagesaken som vedlegg 4.

Svennebrev som murer fra Danmark vurderes derfor til nivå a, som vil si fag-/svennebrev eller tilsvarende, jf. SAK10 § 11-2.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng eller tilsvarende, med tilhørende 8 års relevant praksis, eller bachelorgrad med 180 studiepoeng eller tilsvarende,

med tilhørende 5 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet.

Foretaket har som sagt dokumentert at faglig leder Jan Torger Hvila har utdanning tilsvarende fag-/svennebrev innen murerfaget. Fag-/svennebrev oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Fag-/svennebrev oppfyller imidlertid krav til nødvendig utdanningsnivå for området i tiltaksklasse 1, og vi vil derfor vurdere utdanningens relevans for å avklare om kravet er oppfylt for tiltaksklasse 1.

Godkjenningsområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f med tilhørende veiledning. Utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker. For at en utdanning skal være relevant for utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner må den gi nødvendig kompetanse innen nettopp forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider.

Utdanning som murer innehar tradisjonelt opplæring i blant annet teglsteins- og blokkmuring, flislegging, våtromsarbeider, smøremembraner, skifer- og natursteinsmuring, puss- og overflatebehandling, og muring og montering av peis og andre ildsteder samt piper og pipeelementer.

Det fremgår av vedlagt skolebevis for murerutdanningen tilhørende Hvila at utdanningen hadde opplæring i emner som gulv- og flisarbeid, murerteknikk, tegningslære, stilas, restaurering av bevaringsverdige hus, fliser som dekorativt arbeid, osv.

Til forskjell fra dette inneholder utdanning i betongfaget opplæring i fundamentering, forskaling, armering, montasje av innstøpingsgods og isolasjonsprodukter, utstøping av betong, produksjon av betongelementer, betongrehabilitering, branntetting og fuging.

Direktoratet kan ikke se at den dokumenterte utdanningen innen murerfaget gir det nødvendige teoretiske grunnlaget for å kunne utføre plastøppte betongkonstruksjoner. Utdanningen gjenspeiler ikke det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad, og utdanningen vurderes derfor som ikke tilstrekkelig relevant for området. Tilsvarende vurdering er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning tidligere, ref. blant annet nemndas saksnummer 25/22 og 10/25.

Foretaket har også dokumentert en karakterutskrift tilhørende Hvila, der det fremgår at han har deltatt i fagskoleutdanningen anlegg. Omfanget var på totalt 100 studiepoeng, men det fremgår av karakterutskriften at det kun er 3 fag som er bestått, herunder ledelse, økonomistyring og markedsføringsledelse (LØM), anleggsdrift m/faglig ledelse og yrkesrettet kommunikasjon, mens de resterende 4 fagene ikke er bestått. Foretaket har dermed ikke dokumentert at Hvila har fullført og bestått høyere fagskolegrad på 120 studiepoeng eller tilsvarende. Direktoratet kan heller ikke se at de beståtte fagene er relevante for det påklagde godkjenningsområdet. LØM omhandler som sagt ledelse, økonomistyring og markedsføringsledelse. Når det gjelder faget anleggsdrift med faglig ledelse er temaene i faget faglig ledelse drift, kommunalteknikk, fjellarbeid, anleggsdrift/byggeplassledelse og geomatikk. I faget yrkesrettet kommunikasjon er innholdet rettet mot norsk som

kommunikasjonsverktøy, betydningen av kommunikasjon, massemedier, IKT-verktøy, kildebruk, informasjonsinnhenting, studieteknikk osv. Direktoratet kan ikke se at disse fagene er relevante sett opp mot det faglige innholdet i godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt, verken for tiltaksklasse 3, tiltaksklasse 2 eller tiltaksklasse 1.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket i søknadsomgangen viste til 3 referanseprosjekter fra 2025 som dreide seg om betongrehabilitering av fasader. Uten nærmere informasjon om hva dette innebar kan ikke direktoratet se at dette er relevant og dekkende praksis for området. Det henvises også til Ot.prp. nr 45 (2007-2008) kap. 10.8.1, hvor det heter at ved søknad om sentral godkjenning må det dokumenteres at foretakets faglige ledelse behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for.

I klagesaksomgangen har foretaket vist til generell beskrivelse av erfaring i CV, der det blant annet er beskrevet kontroll av betongkonstruksjoner, dekker, jernbinding, betongkonstruksjoner, armering og spennarmering. Det er ingen nærmere beskrivelser av hvilke typer konstruksjoner det er snakk om, eller hva som er kontrollert. Det er også vist til konkrete referanseprosjekter, men disse dreier seg i hovedsak om diverse murarbeider og rehabilitering av fasader. Direktoratet kan ikke se at dette er relevant praksis ut ifra nåværende beskrivelser.

Direktoratet bemerker også at når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 og utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningsområdet.

Foretaket har som sagt dokumentert at faglig leder Jan Torger Hvila har utdanning tilsvarende fag-/svennebrev innen murerfaget. Fag-/svennebrev oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Utdanningen er imidlertid vurdert relevant for områdene, og foretaket har allerede fått innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Foretaket har også dokumentert en karakterutskrift tilhørende Hvila, der det fremgår at han har deltatt i fagskoleutdanningen anlegg. Omfanget var på totalt 100 studiepoeng, men det fremgår av karakterutskriften at det kun er 3 fag som er bestått, herunder LØM, anleggsdrift m/faglig ledelse og yrkesrettet kommunikasjon, mens de resterende 4 fagene ikke er bestått. Foretaket har dermed ikke dokumentert at Hvila har fullført og bestått høyere fagskolegrad på 120 studiepoeng eller tilsvarende. Direktoratet kan heller ikke se at de beståtte fagene er relevante for de påklagde godkjenningssområdene. LØM omhandler som sagt ledelse, økonomistyring og markedsføringsledelse. Når det gjelder faget anleggsdrift med faglig ledelse er temaene i faget faglig ledelse drift, kommunalteknikk, fjellarbeid, anleggsdrift/byggeplassledelse og geomatikk. I faget yrkesrettet kommunikasjon er innholdet rettet mot norsk som kommunikasjonsverktøy, betydningen av kommunikasjon, massemedier, IKT-verktøy, kildebruk, informasjonsinnhenting, studieteknikk osv. Direktoratet kan ikke se at disse fagene er relevante sett opp mot det faglige innholdet i godkjenningssområdene.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av de påklagde godkjenningssområdene. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen må være relevant for fagområdet. Det betyr at den må gi grunnlag for å ivareta det faglige ansvaret og arbeidsoppgavene som inngår i godkjenningssområdet.

Foretaket har som sagt dokumentert at faglig leder Jan Torger Hvila har utdanning tilsvarende fag-/svennebrev innen murerfaget. Fag-/svennebrev oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for det påklagde godkjenningssområdet i tiltaksklasse 3.

Fag-/svennebrev oppfyller imidlertid krav til nødvendig utdanningsnivå for området i tiltaksklasse 1, og vi vil derfor vurdere utdanningens relevans for å avklare om kravet er oppfylt for tiltaksklasse 1.

Godkjenningssområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i med tilhørende veiledning. Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende

bygningdeler av metall og prefabrikkerte betongelementer. Eventuelle sikringstiltak, montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og brannetting inngår også i fagområdet. For at en utdanning skal være relevant for godkjenningsområdet må den gi nødvendig kompetanse innen nettopp konstruksjonslære, metall og betong samt aktuelle metoder for montering og sammenføring av metall- eller betongkonstruksjoner.

Utdanning som murer innehar tradisjonelt opplæring i blant annet teglsteins- og blokkmuring, flislegging, våtromsarbeider, smøremembraner, skifer- og natursteinsmuring, puss- og overflatebehandling, og muring og montering av peis og andre ildsteder samt piper og pipeelementer.

Det fremgår av vedlagt skolebevis for murerutdanningen tilhørende Hvila at utdanningen hadde opplæring i emner som gulv- og flisarbeid, murerteknikk, tegningslære, stilas, restaurering av bevaringsverdige hus, fliser som dekorativt arbeid, osv.

Direktoratet kan ikke se at den dokumenterte utdanningen innen murerfaget gir det nødvendige teoretiske grunnlaget for montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner. Utdanningen gjenspeiler ikke det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad, og utdanningen vurderes derfor som ikke tilstrekkelig relevant for området.

Foretaket har også dokumentert en karakterutskrift tilhørende Hvila, der det fremgår at han har deltatt i fagskoleutdanningen anlegg. Omfanget var på totalt 100 studiepoeng, men det fremgår av karakterutskriften at det kun er 3 fag som er bestått, herunder ledelse, økonomistyring og markedsføringsledelse (LØM), anleggsdrift m/faglig ledelse og yrkesrettet kommunikasjon, mens de resterende 4 fagene ikke er bestått. Foretaket har dermed ikke dokumentert at Hvila har fullført og bestått høyere fagskolegrad på 120 studiepoeng eller tilsvarende. Direktoratet kan heller ikke se at de beståtte fagene er relevante for det påklagede godkjenningsområdet. LØM omhandler som sagt ledelse, økonomistyring og markedsføringsledelse. Når det gjelder faget anleggsdrift med faglig ledelse er temaene i faget faglig ledelse drift, kommunalteknikk, fjellarbeid, anleggsdrift/byggeplassledelse og geomatikk. I faget yrkesrettet kommunikasjon er innholdet rettet mot norsk som kommunikasjonsverktøy, betydningen av kommunikasjon, massemedier, IKT-verktøy, kildebruk, informasjonsinnhenting, studieteknikk osv. Direktoratet kan ikke se at disse fagene er relevante sett opp mot det faglige innholdet i godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt, verken for tiltaksklasse 2 eller tiltaksklasse 1.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket i søknadsomgangen viste til 3 referanseprosjekter fra 2025 som dreide seg om betongrehabilitering av fasader. Etter direktoratets vurdering er ikke dette relevant praksis for området. Det henvises til det som er nevnt over om hva godkjenningsområdet omfatter.

I klagesaksomgangen har foretaket vist til generell beskrivelse av erfaring i CV, der det blant annet er beskrevet kontroll av betongkonstruksjoner, dekker, jernbinding, betongkonstruksjoner, armering og spennarmering. Det er ingen nærmere beskrivelser av hvilke konstruksjoner det er snakk om, eller hva som er kontrollert. Det er også vist til konkrete referanseprosjekter, men disse dreier seg i hovedsak om diverse murarbeider og rehabilitering av fasader. Direktoratet kan ikke se at dette er relevant praksis ut ifra nåværende beskrivelser.

Direktoratet bemerker også at når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av begrunnelsen ovenfor finner direktoratet at Norsk Betongrehabilitering AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagde godkjenningssområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet opplyser om at foretaket kan sende inn ny søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at kravene i kapittel 9, 10, 11 og 13 i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagde godkjenningssområdene.»

Klager har i e-post datert 19.04.2026 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda bemerker at direktorates rettsanvendelse er i tråd med uttalelser fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Klagenemnda presiserer også at eventuell praksis ikke kan veie opp for manglende utdanning og prosjektene som er sendt inn i foretakets kommentar er derfor ikke vurdert nærmere.

Sak 12/26 Eventuelt

Neste klagenemndsmøte blir tirsdag 01.09.2026 kl.09.00 – 12.00 på Teams. Det er også avtalt klagenemndsmøte 15.12.2026 kl. 09.00 – 12.00 på Teams.